

PROGRAM HOSPODÁRSKEHO ROZVOJA A SOCIÁLNEHO ROZVOJA OBCE

VELKÉ BĚROVCE

verzia 3.0
do roku 2030

Obsah

Úvod	4
Analytická časť.....	5
1. Charakteristika obce.....	5
1.1 Fyzicko-geografická charakteristika	5
1.2 História obce.....	6
1.3 Partnerstvo	6
2. Demografia a trh práce.....	8
2.1 Vývoj počtu obyvateľov	8
2.2 Veková štruktúra obyvateľstva.....	10
2.3 Vzdelanostná úroveň.....	12
2.4 Ekonomická aktivita.....	15
2.5 Nezamestnanosť.....	18
3. Životné prostredie	20
4. Technická infraštruktúra	22
4.1 Zásobovanie vodou	22
4.2 Odkanalizovanie	22
4.3 Zásobovanie plynom	22
4.4 Elektrifikácia	22
4.5 Telekomunikácie.....	22
4.6 Doprava	23
4.7 Odpadové hospodárstvo	23
5. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby	24
5.1 Školstvo	24
5.2 Zdravotníctvo	25
5.3 Sociálna starostlivosť.....	25
5.4 Kultúra, šport, činnosť spolkov.....	26
5.5 Rekreácia, oddych	27
5.6 Služby prispievajúce ku kvalite života	28
5.7 Cirkev, cintorín	29
5.8 Bezpečnosť	29
5.9 Bytový fond, výstavba	29
6. Hospodárstvo	33
6.1 Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva	33

6.2 Pôdohospodárstvo a poľnohospodárstvo	35
6.3 Podnikateľská sféra	35
SWOT analýza.....	38
Strategická časť	40
Stanovenie faktorov rozvoja a disparít.....	40
Globálny cieľ stratégie.....	40
Stanovenie cieľov a priorít.....	40
Programová časť.....	42
Priorita 1.1 Služby občianskej vybavenosti	42
Opatrenie 1.1.1: Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu.....	42
Opatrenie 1.1.2: Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie	42
Opatrenie 1.1.3: Zachovanie bezpečnosti	43
Opatrenie 1.1.4 Udržanie a skvalitnenie dostupnosti siete obchodov a služieb	43
Priorita 1.2: Zachovanie hodnôt a život v komunite	44
Opatrenie 1.2.1: Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	44
Opatrenie 1.2.2: Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	44
Opatrenie 1.2.3: Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev.....	45
Opatrenie 1.2.4: Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón v intraviláne a extraviláne obce.....	45
Priorita 2.1: Hospodársky rozvoj	46
Opatrenie 2.1.1: Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov.....	46
Opatrenie 2.1.2: Rozvoj tradičných výrobných	46
Opatrenie 2.1.3: Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka	46
Opatrenie 2.1.4: Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry.....	46
Opatrenie 2.1.5: Marketing obce	47
Priorita 2.2: Ochrana a kvalita životného prostredia	48
Opatrenie 2.2.1: Ochrana a racionálne využívanie vôd.....	48
Opatrenie 2.2.2: Ochrana ovzdušia	48
Opatrenie 2.2.3: Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva.....	48
Opatrenie 2.2.4: Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia	48
Priorita 2.3: Stav majetku a infraštruktúra.....	49

Opatrenie 2.3.1: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie	49
Opatrenie 2.3.2: Rozvoj bytovej výstavby	49
Opatrenie 2.3.3: Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov a cyklociest	49
Opatrenie 2.3.4: Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry.....	50
Realizačná časť	51
Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu.....	51
Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu	51
Vecný a časový harmonogram	52
Finančná časť.....	59
Záver	62
Použité zdroje.....	63

Úvod

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja (ďalej v texte len „program rozvoja“) obce Veľké Bierovce do roku 2030 je plánovací dokument, ktorého východiskom je analýza hospodárskeho a sociálneho potenciálu obce. Stanovuje opatrenia, ktoré je nevyhnutné vykonať na úrovni miestnej samosprávy pre oživenie sociálneho a ekonomického rozvoja obce, aby boli dosiahnuté stanovené ciele. Program rozvoja je dokumentom otvoreným a na základe výsledkov hodnotenia môže byť aktualizovaný a dopĺňaný.

História dokumentu¹

Verzia	Zmeny	Schválenie obecným zastupiteľstvom	
		Dátum	Uznesenie č.
Verzia 1.0	Prvé znenie	28.09.2005	19/2005
Verzia 2.0	Zosúladenie dokumentu s požiadavkami Zákona o podpore regionálneho rozvoja č. 539/2008 v znení Zákona č. 309/2014. Zapracovanie najvýznamnejších sociálno-ekonomických zmien od roku 2005 do analytickej časti. Aktualizácia dokumentu do roku 2023.	17.12.2015	105/2015
Verzia 3.0	Aktualizácia dokumentu do roku 2030 - DODATOK č. 1 Zapracovanie zmien a aktualizácia od r. 2011-2022 do analytickej časti. Zapracovanie zmien a aktualizácia do strategickej a programovej časti – strategické ciele, priority, opatrenia, aktivity do roku 2030. Zapracovanie zmien a aktualizácia do realizačnej a finančnej časti - finančný plán, harmonogram realizácie aktivít programu/projektov do roku 2030.	07.12.2023	97/2023

Verziu 3.0 spracovala

Miestna akčná skupina Inovec

Mníchova Lehota 67

913 21 Trenčianska Turná

www.masinovec.sk

¹ Prvé znenie dokumentu je označené číslom 1.0. V prípade zásadných zmien sa ďalšie aktualizované verzie označujú 2.0, 3.0 atď. V prípade malých zmien sa aktualizované verzie označujú číslami napr. 1.1, 2.1, 2.2

Analytická časť

1. Charakteristika obce

Obec Veľké Bierovce	
Samosprávny kraj	Trenčiansky
Okres	Trenčín
Miestne časti obce	-
Starostka - kontakt	<u>Meno:</u> Ing. Silvia Masárová <u>Adresa OcÚ:</u> Obec Veľké Bierovce Obecný úrad Veľké Bierovce č. 24 913 11 Trenčianske Stankovce <u>Telefón:</u> 032/64 963 30 <u>Fax:</u> nemáme <u>E-mail:</u> silvia.masarova@velkebierovce.sk
Prvá písomná zmienka	1300
Nadmorská výška stredu obce	200 m. n. m
Katastrálna výmera (ha)	490,9
Počet obyvateľov obce (2022)	709
Hustota osídlenia (2022)	145,46 obyvateľov/km ²
Počet domov a bytov (2022)	241 domov/251 bytov
Geografické súradnice	N48.852849 E17.982795
Vzdialenosť (dopravná) do najbližšieho mesta	Trenčín (centrum) – 11 km

1.1 Fyzicko-geografická charakteristika

Obec Veľké Bierovce patrí do kategórie obcí s 500-999 obyvateľmi. Z administratívneho hľadiska patrí do územia Trenčianskeho samosprávneho kraja – Okresu Trenčín. Katastrálne územie obce má výmeru 490,86 ha. Územie obce je rovinaté, mimo zastavané územie prevláda orná pôda, ktorá sa využíva na poľnohospodárske účely. Katastrom obce Veľké Bierovce preteká rieka Váh a jej derivačný kanál, Turňanský a Soblahovský potok. Pozdĺž hrádze Váhu a v území medzi korytom Váhu a derivačným kanálom sa nachádzajú pasienky a nízka krovitá zeleň. Intravilán obce je situovaný v centrálnej časti katastra a na tranzit ho využívajú obyvatelia obce Opatovce. Charakter územia ovplyvňuje i blízkosť trenčianskeho letiska, ktoré zasahuje do severozápadnej časti katastra. V juhovýchodnej časti katastra sú sústredené poľnohospodárska výroba a služby. Kataster je preťatý na severnú a južnú časť cestou I/50.

Katastrálne územie obce Veľké Bierovce hraničí s katastrálnymi územiami: Trenčín – Trenčianske Biskupice, Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Adamovské Kochanovce, Chocholná-Velčice, Opatovce.

Obrázok 1: Poloha obce Veľké Bierovce

Zdroj: prispievatelia openstreetmaps.org

1.2 História obce

Prvá písomná zmienka o obci sa datuje z roku 1330, v ktorej sa obec spomína ako Bur alebo Býr (Bierovce). Ďalej sa obec v neskorších písomných prameňoch nazýva ako Byroucs (1493), Byrovcz, Byrowcz a Byer (1493).

Obec oddávna patrila Trenčianskemu hradu. V roku 1550 v nej žilo 12 sedliackych rodín, z ktorých boli štyri dočasne oslobodené od poddanských povinností a 4 želiarske rodiny. V 17 stor. tu žilo 13 sedliackych rodín a richtárova rodina. Rodiny sa venovali rastlinnej výrobe, chovu dobytky, ale aj rybárstvu kvôli blízkosti Váhu, kováčstvu. V roku 1825 bolo v obci už 45 domov a 391 obyvateľov. V roku 1900 to bolo 371 obyvateľov. Elektrická energia bola v obci zavedená v roku 1932. V roku 1937 bola obec zaplavená vodou z Turnianskeho potoka, čo sa neskôr viackrát opakovalo.

1.3 Partnerstvo

Dňa 5. marca 2007 sa na Obecnom úrade v Trenčianskych Stankovciach konal ustanovujúci snem **Združenia obcí Mikroregión Inovec**. Zakladateľmi združenia sú obce: Trenčianske Stankovce, Trenčianska Turná, Soblahov, Mníchova Lehota, Selec, Veľké Bierovce, Opatovce a Krivosúd-Bodovka.

Združenie vzniklo v záujme spoločnej ochrany členov združenia a ich obyvateľov, rozvoja efektívnej samosprávy obcí, iniciovania a podpory aktivít v oblastiach spoločenských, hospodárskych, ekonomických, ekologických, sociálnych a kultúrnych, športovo-turistických, výchovno-vzdelávacích a investičných za využitia možnosti čerpania finančných prostriedkov z Európskej únie a iných fondov.

S úmyslom zapojiť do rozvoja mikroregiónu obyvateľov, miestnych podnikateľov a tretí sektor bolo v roku 2014 na jeho území založené občianske združenie – **Miestna akčná skupina Inovec**. Týmto sa vytvorila platforma pre inštitucionalizáciu verejno-súkromného partnerstva a aplikovanie prístupov Leader a CLLD pri realizácii rozvojových aktivít.

Oficiálnu partnerskú obec na cezhraničnej ani medzinárodnej úrovni obec nemá.

2. Demografia a trh práce²

2.1 Vývoj počtu obyvateľov

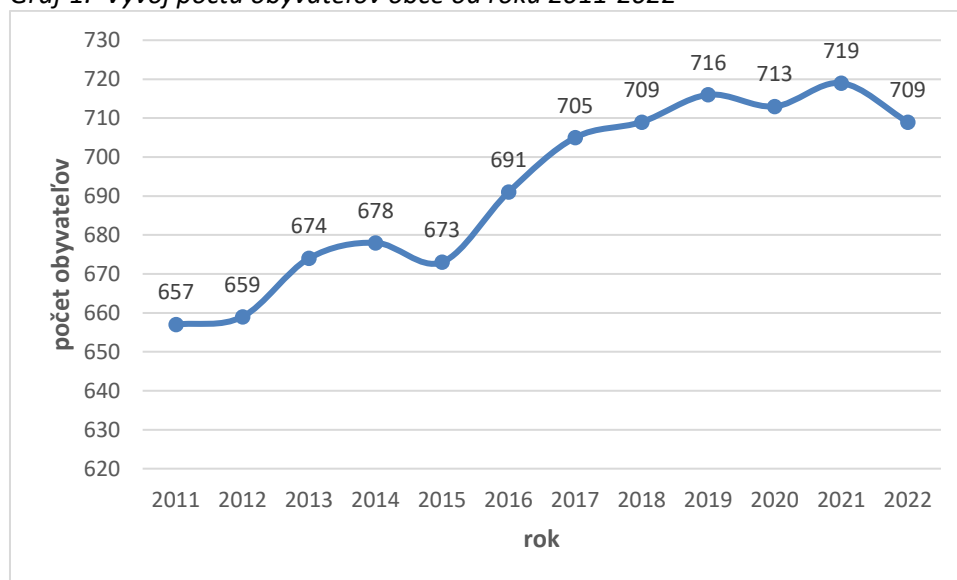
K 31.12.2022 žilo v obci 709 obyvateľov, z toho 363 mužov a 346 žien. O vývoji počtu obyvateľov od roku 2011 do roku 2022 poskytujú obraz nasledovná tabuľka a graf.

Tabuľka 1: Počet obyvateľov obce k 31.12. daného roka

Rok	Počet obyvateľov	Percentuálna zmena		
		Medzi-ročná	Za sledované obdobie	Najväčšia
2011	657			
2012	659	0,30%		
2013	674	2,28%		
2014	678	0,59%		
2015	673	-0,74%		
2016	691	2,67%		
2017	705	2,03%	7,9 %	9,43 %
2018	709	0,57%		
2019	716	0,99%		
2020	713	-0,42%		
2021	719	0,84%		
2022	709	-1,39%		

Zdroj: ŠÚ SR - www.datacube.sk a vlastné spracovanie

Graf 1: Vývoj počtu obyvateľov obce od roku 2011-2022

Zdroj: ŠÚ SR - www.datacube.sk a vlastné spracovanie

Počet obyvateľov je z dlhodobého hľadiska rastúci. Za sledované obdobie vzrástol počet obyvateľov o takmer 10 %.

² V kapitole sú použité najnovšie dostupné údaje Štatistického úradu SR k dátumu schválenia dokumentu obecným zastupiteľstvom

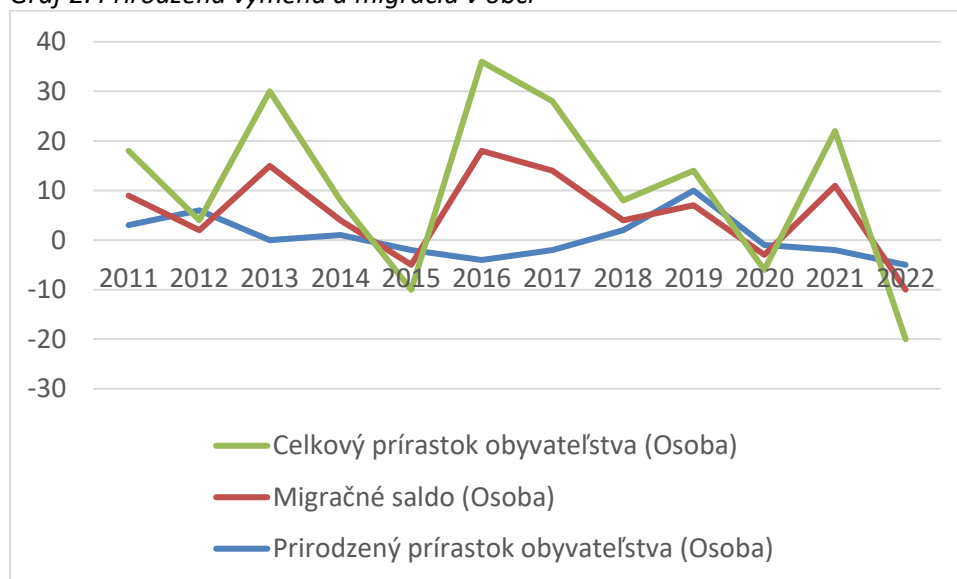
O dôvodoch nárastu počtu obyvateľov za posledných dvanásť rokov hovorí ukazovateľ „prirodzená výmena a migrácia“.

Tabuľka 2: Prehľad pohybu obyvateľstva, prirodzená výmena a migrácia v obci

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Stredný (priemerný) stav trvale bývajúcего obyvateľstva (Osoba)	650	666	664	677	675	688	693	705	721	712	721	713
Živonarodení (Osoba)	5	13	8	10	6	5	8	10	12	5	7	5
Zomretí (Osoba)	2	7	8	9	8	9	10	8	2	6	9	10
Prirodzený prírastok obyvateľstva (Osoba)	3	6	0	1	-2	-4	-2	2	10	-1	-2	-5
Prisťahovaní na trvalý pobyt (Osoba)	14	4	21	10	11	29	34	15	11	7	19	10
Vystáňovaní z trvalého pobytu (Osoba)	8	8	6	7	14	7	18	13	14	9	6	15
Migračné saldo (Osoba)	6	-4	15	3	-3	22	16	2	-3	-2	13	-5
Celkový prírastok obyvateľstva (Osoba)	9	2	15	4	-5	18	14	4	7	-3	11	-10
Stav trvale bývajúcего obyvateľstva na konci obdobia (Osoba)	657	659	674	678	673	691	705	709	716	713	719	709

Zdroj: ŠÚ SR – www.datacube.sk

Graf 2: Prirodzená výmena a migrácia v obci

Zdroj: ŠÚ SR – www.datacube.sk

Vývoj ukazovateľa je pozitívny, mierne medzročné úbytky obyvateľov nemali na celkový vývoj žiaden negatívny dopad, tak v dôsledku prirodzenej výmeny ako aj v dôsledku migrácie sa počet obyvateľov zvýšil (najviac v roku 2016, 2017), významnejší vplyv na celkovom prírastku obyvateľstva v roku 2016, 2017 väčšou mierou pripísal prírastok v dôsledku prisťahovania obyvateľov.

2.2 Veková štruktúra obyvateľstva

Tabuľka 3: Veková štruktúra obyvateľov obce

Rok	predproduktívny vek (0-14)		produktívny vek (15-64)		poproduktívny vek (65+)		Index starnutia ³ %	Priemerný vek	Mediánový vek ⁴	Index ekon. zaťaženia ⁵ %
	počet	%	počet	%	počet	%				
2011	98	15%	456	69%	103	16%	105,10	41,03	39,43	44,08
2012	104	16%	449	68%	106	16%	101,92	40,95	39,60	46,77
2013	113	17%	454	67%	107	16%	94,69	40,68	39,40	48,46
2014	118	17%	447	66%	113	17%	95,76	40,81	40,10	51,68
2015	119	18%	437	65%	117	17%	98,32	41,26	40,70	54,00
2016	132	19%	439	64%	120	17%	90,91	40,82	40,00	57,40
2017	133	19%	441	63%	131	19%	98,50	41,10	40,80	59,86
2018	132	19%	442	62%	135	19%	102,27	41,07	41,30	60,41
2019	132	18%	441	62%	143	20%	108,33	41,32	41,70	62,36
2020	122	17%	448	63%	143	20%	117,21	41,79	42,20	59,15
2021	132	18%	448	62%	139	19%	105,30	41,33	41,90	60,49
2022	126	18%	444	63%	139	20%	110,32	41,74	42,70	59,68

Zdroj: ŠÚ SR – www.datacube.sk

Veková štruktúra obyvateľstva obce Veľké Bierovce bola od roku 2011 do roku 2022 rastúca – počet obyvateľov v predproduktívnom veku (0-14) a počet obyvateľov v poproduktívnom veku (65+) mal tendenciu značne rásť. V roku 2011 tvorili obyvatelia v poproduktívnom veku 16 % celkového počtu obyvateľov, v roku 2022 to vzrástlo na 20 %.

Od roku 2011 sú za obyvateľov v poproduktívnom veku považovaní všetci bez ohľadu na pohlavie vo veku 65 a viac rokov (do roku 2010 boli v poproduktívnom veku muži vo veku 60 rokov a viac a ženy vo veku 55 rokov a viac). Toto isté zdôvodnenie platí aj pre pozitívny vývoj indexu starnutia a indexu ekonomického zaťaženia.

Priemerný vek ostáva za sledované obdobie na tej istej hodnote 41. (Priemerný vek – vážený aritmetický priemer počtu rokov, ktoré prežili príslušníci danej populácie do daného okamihu. Ide o priemerný vek žijúcich obyvateľov).

Počet obyvateľov v produktívnom veku (15-64) za sledované obdobie mierne klesal.

Tabuľka 4: Porovnanie indexu starnutia obyvateľov obce a väčších územných jednotiek

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
obec Veľké Bierovce	105,1	101,92	94,69	95,76	98,32	90,91	98,5	102,27	108,33	117,21	105,3	110,32
okres Trenčín	107,17	109,89	112,43	115,37	118,96	121,8	123,78	126,43	128,95	131,85	132,69	135,53
Trenčiansky kraj	104,31	108,03	111,41	115,3	119,55	122,71	125,53	128,3	131,85	134,68	135,08	138,75
Slovenská republika	82,96	85,51	88,34	91,17	94,22	96,96	99,43	101,9	104,8	107,34	108,27	110,95

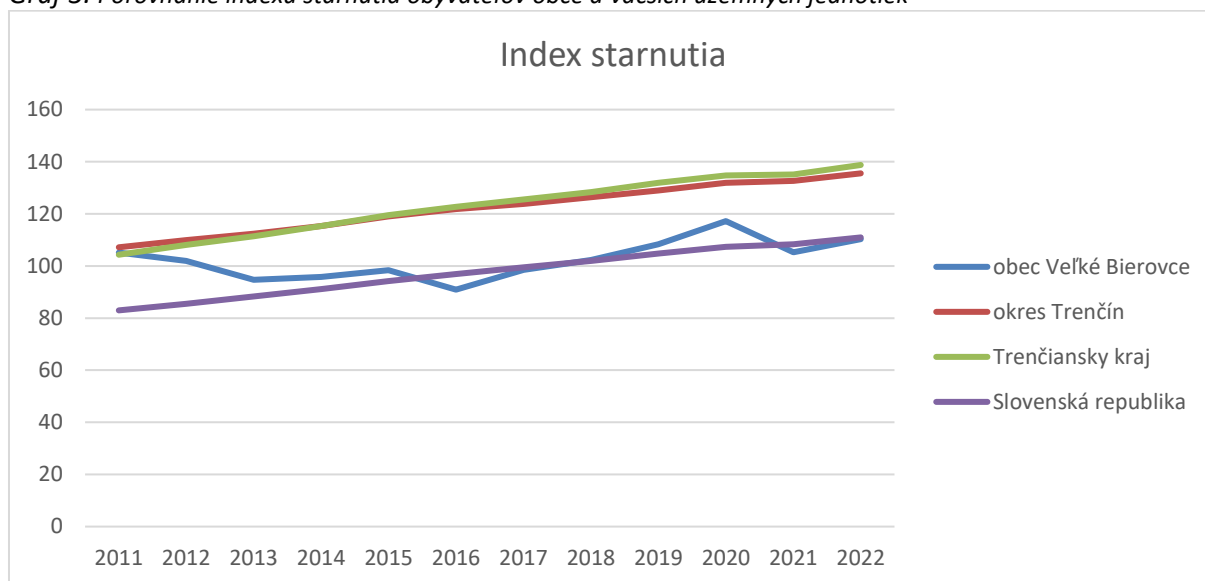
Zdroj: ŠÚ SR – www.datacube.sk

³ vyjadruje pomer medzi poproduktívnou a predproduktívnou zložkou obyvateľstva, t.j. vyjadruje počet osôb v poproduktívnom veku pripadajúcich na 100 osôb v predproduktívnom veku. Ako nepriaznivý pomer sa hodnotí index starnutia vyšší ako 100.

⁴ vek, ktorý rozdeľuje populáciu na dve rovnako početné časti (polovica s nižším vekom a polovica s vyšším vekom ako je medián)

⁵ vyjadruje zaťaženie produktívneho obyvateľstva neproduktívnym, t.j. pomerom počtu osôb v predproduktívnom a poproduktívnom veku k osobám v produktívnom veku. Je ukazovateľom úrovne životných a ekonomických podmienok. Hovorí koľko neproduktívnych osôb pripadá obvyčajne na 100 ľudí v produktívnom veku

Graf 3: Porovnanie indexu starnutia obyvateľov obce a väčších územných jednotiek

Zdroj: vlastné spracovanie (ŠÚ SR – www.datacube.sk)

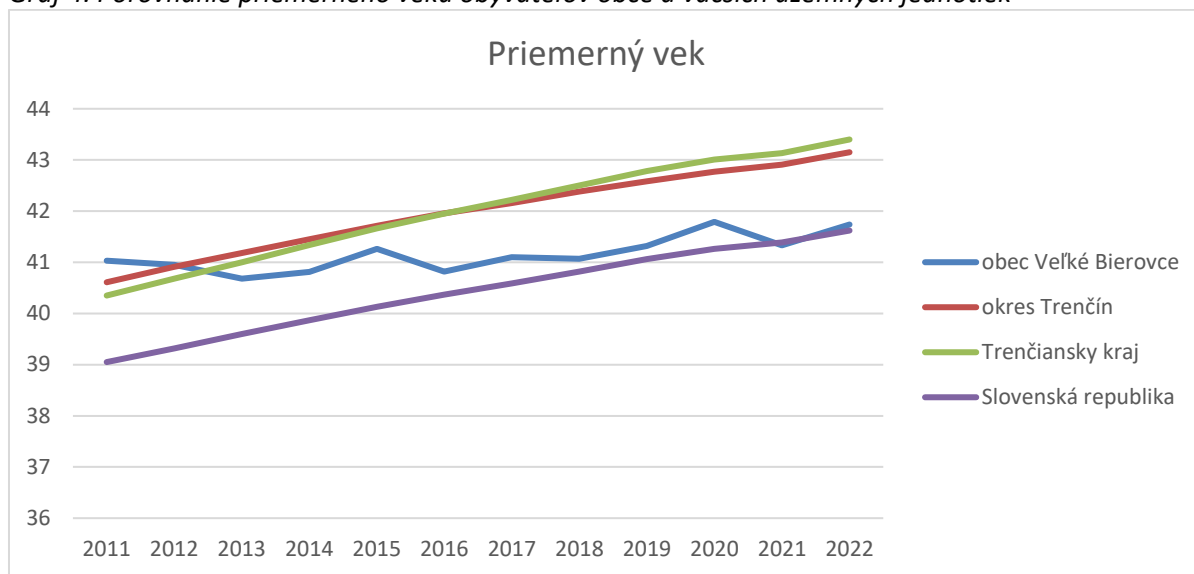
Okrem roka 2011 sú hodnoty indexu starnutia v porovnaní s priemerom väčších územných jednotiek okresu a kraja za roky 2012-2022 nižšie. V porovnaní s celoslovenským priemerom sa hodnota indexu starnutia za celé sledované obdobie prelína – do roku 2015 je hodnota indexu starnutia vyššia, v roku 2016 nižšia a v 2020 opäť vyššia (má skákajúcu tendenciu oproti vyšším územným celkom).

Tabuľka 5: Priemerný vek obyvateľov obce a väčších územných jednotiek

	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
obec Veľké Bierovce	41,03	40,95	40,68	40,81	41,26	40,82	41,1	41,07	41,32	41,79	41,33	41,74
okres Trenčín	40,61	40,91	41,18	41,45	41,71	41,96	42,16	42,38	42,58	42,77	42,91	43,15
Trenčiansky kraj	40,35	40,68	41	41,34	41,66	41,95	42,22	42,5	42,78	43,01	43,13	43,4
Slovenská republika	39,05	39,32	39,6	39,87	40,13	40,37	40,59	40,82	41,06	41,26	41,39	41,62

Zdroj: ŠÚ SR – www.datacube.sk

Graf 4: Porovnanie priemerného veku obyvateľov obce a väčších územných jednotiek

Zdroj: vlastné spracovanie (ŠÚ SR – www.datacube.sk)

Pri porovnaní priemerného veku možno konštatovať, že za celé sledované obdobie 2011-2022 vývoj tohto ukazovateľa raz stúpa, raz klesá ako je to u vyšších územných jednotiek, kde má priemerný vek stúpajúcu tendenciu. Od roku 2012 je hodnota priemerného veku nižšia ako v okrese Trenčín a TSK a zároveň vyššia v porovnaní s priemerným vekom SR (okrem roku 2021).

2.3 Vzdelanostná úroveň

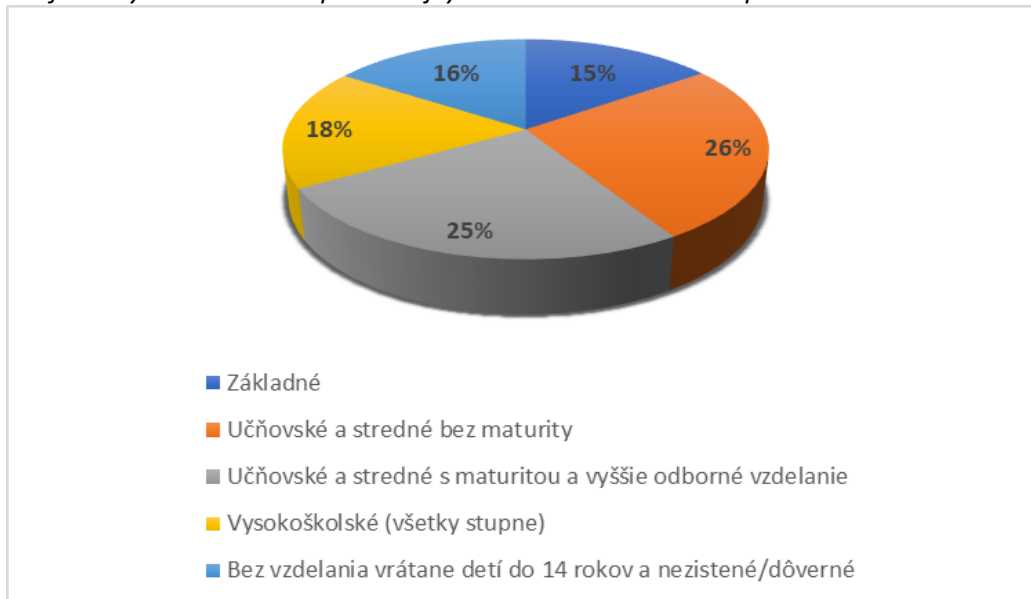
V období medzi sčítaniami obyvateľov, domov a bytov v rokoch 2011 a 2021 sa vzdelanostná úroveň obyvateľov obce Veľké Bierovce zvýšila, najväčší rozdiel je vidieť pri porovnaní percenta počtu obyvateľov s vysokoškolským vzdelaním. Kým v roku 2011 mali ukončené vysokoškolské vzdelanie 11% obyvateľov, v roku 2021 to už bolo 18%. Kým v roku 2011 bolo bez maturity 31%, v roku 2021 to bolo už len 26%. Kým v roku 2011 mala maturitu alebo vysokoškolský diplom cca $\frac{1}{3}$ obyvateľov, v roku 2021 to už bola necelá $\frac{1}{2}$ obyvateľov.

Tabuľka 6: Vzdelanostná úroveň obyvateľov k 1.1.2021

Vzdelanie	Počet obyvateľov
Základné vzdelanie – 1. stupeň základnej školy	37
Základné vzdelanie – 2. stupeň základnej školy	70
Stredné odborné (učňovské) vzdelanie bez maturity	185
Úplné stredné vzdelanie s maturitou	142
Vyššie odborné vzdelanie	37
Vysokoškolské vzdelanie I. stupeň (Bc.)	23
Vysokoškolské vzdelanie II. stupeň (Ing., Mgr., MUDr. a i.)	94
Vysokoškolské vzdelanie III. stupeň (PhD, a i.)	9
Bez ukončeného vzdelania – osoby vo veku 0-14 rokov	96
Bez školského vzdelania – osoby vo veku 15 rokov a viac	2
Nezistené	11
Dôverné	2
SPOLU	708

Zdroj: Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

Graf 5: Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2021

Zdroj: vlastné spracovanie + ŠÚ SR

Graf 6: Obyvateľstvo obce podľa najvyššieho dosiahnutého stupňa vzdelania v r. 2011

Zdroj: vlastné spracovanie + ŠÚ SR

Napriek tomu, že vzdelanostná úroveň obyvateľstva sa za posledné roky značne zvýšila, v porovnaní s väčšími územnými jednotkami (SR, okres Trenčín) je nižšia, ale zároveň vyššia ako za Trenčiansky kraj.

Tabuľka 7: Porovnanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov s priemerom SR, TSK a okresu TN v r. 2021

	Bez vzdelania vrátane detí do 14 rokov a nezistené/dôverné	Základné	Učňovské a stredné bez maturity	Učňovské a stredné s maturitou a vyššie odborné vzdelanie	Vysokoškolské (všetky stupne)	Spolu
Slovenská republika	864 190	924 608	1 047 353	1 611 673	1 001 446	5 449 270
	15,86%	16,97%	19,22%	29,58%	18,38%	
Trenčiansky kraj	80 296	80 516	133 251	187 103	96 298	577 464
	13,90%	13,94%	23,08%	32,40%	16,68%	
Okres Trenčín	16 012	13 956	23 158	36 355	24 296	113 777
	14,07%	12,27%	20,35%	31,95%	21,35%	
Veľké Bierovce	111	107	185	179	126	708
	15,68%	15,11%	26,13%	25,28%	17,80%	

Zdroj: Rozšírené výsledky SODB 2021 – regionálne štatistické územné jednotky

2.4 Ekonomická aktivita

V roku 2021 bolo ekonomicky aktívnych 47,18 % obyvateľov obce, čo je v porovnaní s rokom 2011, kedy bola hodnota tohto ukazovateľa 48,10 % negatívna zmena.

Zmeny v hospodárstve sa prejavujú poklesom zamestnanosti v poľnohospodárstve, priemysle a predovšetkým v posledných pár rokoch rozvojom zamestnanosti v sektore služieb (terciárnom sektore). Tento trend je zjavný aj v obci Veľké Bierovce. V roku 2011 pracovalo v poľnohospodárstve, lesníctve a rybolove 7 % ekonomicky aktívnych obyvateľov, v roku 2021 sa ich tejto sfére venovalo 4,49 % (spolu 15 ekonomicky aktívnych obyvateľov). Ešte markantnejší je úbytok podielu obyvateľstva pracujúceho v priemysle – z 34 % v r. 2011 na 24,9 % v r. 2021 (spolu 83 ekonomicky aktívnych obyvateľov). Nárast zamestnanosti vo sfére služieb bol v r. 2021 oproti r. 2011 24 % (v roku 2011 to bolo 38% a v roku 2021 to bolo spolu 207 ekonomicky aktívnych obyvateľov = 62%).

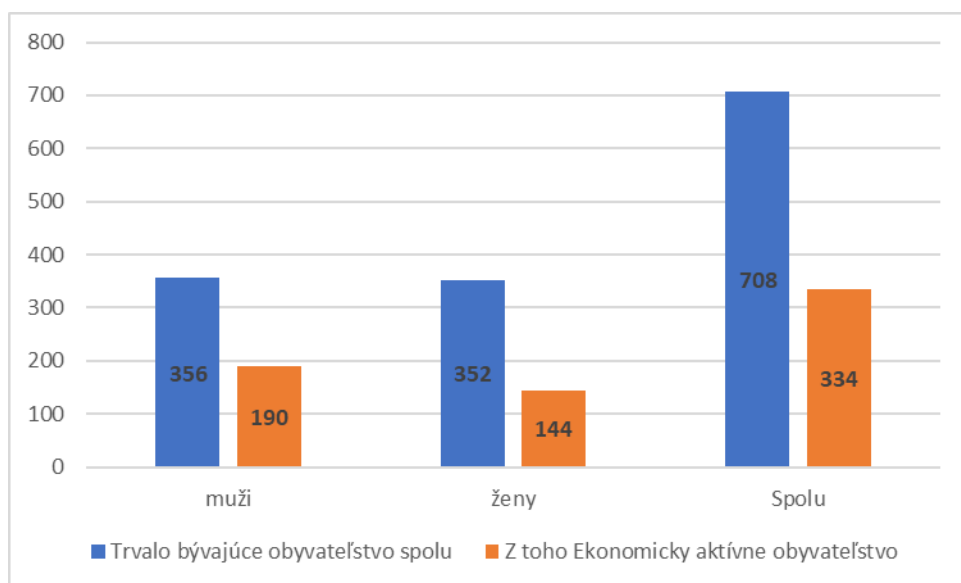
Tabuľka 8: Ekonomicky aktívne obyvateľstva podľa pohlavia a odvetvia ekonomickej činnosti v roku 2021

Ekonomicky aktívne osoby			
Odvetvia ekonomickej činnosti (NACE – sekcie)	muži	ženy	spolu
Poľnohospodárstvo, lesníctvo a rybolov	13	2	15
Priemyselná výroba	49	34	83
Dodávka elektriny, plyn, pary a studeného vzduchu	3	0	3
Dodávka vody, čistenie odvodov odpadových vôd, odpady a služby odstraňovania odpadov	9	0	9
Stavebníctvo	18	1	19
Veľkoobchod a maloobchod, oprava motorových vozidiel a motocyklov	38	22	60
Doprava a skladovanie	4	6	10
Ubytovacie a stravovacie služby	1	4	5
Informácie a komunikácia	5	2	7
Finančné a poisťovacie činnosti	2	2	4
Činnosti v oblasti nehnuteľností	3	1	4
Odborné, vedecké a technické činnosti	4	4	8
Administratívne a podporné služby	4	4	8
Verejná správa a obrana, povinné sociálne zabezpečenie	11	16	27
Vzdelávanie	3	12	15
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	4	12	16
Umenie, zábava a rekreácia	2	2	4
Ostatné činnosti	2	6	8
Nezistené	15	14	29
SPOLU	190	144	334

Zdroj: ŠÚ SR - Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

Pre prehľad o ekonomickej aktivite obyvateľov obce Veľké Bierovce slúži nižšie uvedený Graf vyjadrujúci ekonomicky aktívne a trvalo bývajúcce obyvateľstvo obce podľa pohlavia v r. 2021. Údaje sú prevzaté zo Štatistického úradu SR z rozšírených výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky. Z nižšie uvedeného grafu vyplýva, že v obci je celkovo 708 trvale bývajúcich obyvateľov a z toho 334 obyvateľov ekonomicky aktívnych, čo predstavuje 47% ekonomicky aktívnych obyvateľov z celkového počtu.

Graf 7: Ekonomicky aktívne a trvalo bývajúce obyvateľstvo obce podľa pohlavia k 1.1.2021

Zdroj: ŠÚ SR - Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

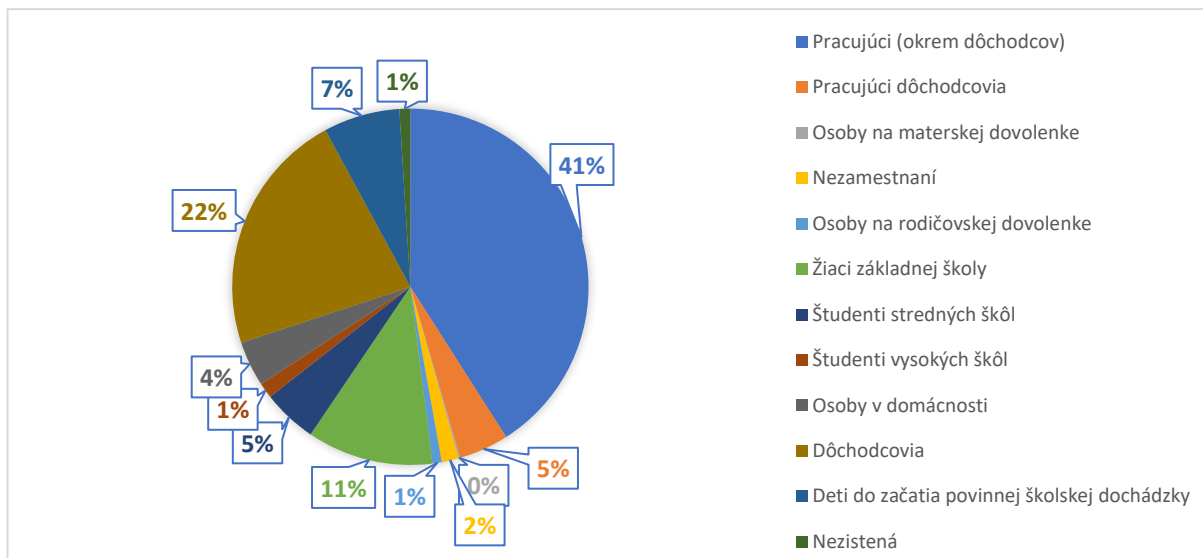
Súčasnú ekonomickú aktivitu znázorňuje rovnako nižšie uvedená Tabuľka (v číslach) a Graf (v%), kde sú uvedené rôzne kategórie obyvateľov, z ktorých najväčší počet prislúchal kategórii PRACUJÚCI (okrem dôchodcov) – celkovo 290 obyvateľov, čo predstavuje 41% ekonomicky aktívnych obyvateľov. Ekonomicky aktívne obyvateľstvo (pracovná sila) sa skladá zo zamestnaných a nezamestnaných osôb, tzn. všetky osoby vo veku od 15 do 89 rokov (do roku 2020 od 15 rokov), ktoré patria medzi pracujúcich alebo nezamestnaných (pracujúci okrem dôchodcov, pracujúci dôchodcovia, osoby na materskej dovolenke a nezamestnaní). Celkovo bolo v roku 2021 v obci 334 obyvateľov ekonomicky aktívnych, čo predstavuje 47% z trvalo bývajúceho obyvateľstva obce.

Tabuľka 9: Obyvateľstvo obce podľa súčasnej ekonomickej aktivity v roku 2021

Obec	Trvalo bývajúce obyvateľstvo spolu	Ekonomická aktivita												
		pracujúci (okrem dôchodcov)	pracujúci dôchodcovia	osoby na materskej dovolenke	osoby na rodičovskej dovolenke	nezamestnaní	študenti stredných škôl	študenti vysokých škôl	osoby v domácnosti	dôchodcovia	Žiaci základnej školy	Deti do začatia povinnej školskej dochádzky	nezistená	z toho ekonomicky aktívni (pracujúci okrem dôchodcov, pracujúci dôchodcovia, osoby na MD a nezamestnaní)
Veľké Bierovce	708	290	32	1	6	11	35	10	29	157	81	49	7	334

Zdroj: ŠÚ SR - Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

Graf 8: Ekonomicky aktívne obyvateľstvo obce v roku 2021 v %

Zdroj: ŠÚ SR – vlastné spracovanie

Podiel ekonomicky aktívnych obyvateľov na celkovej počte obyvateľov v porovnaní s vyššími územnými jednotkami v roku 2021 je zodpovedajúci priemeru.

Tabuľka 10: Podiel ekonomicky aktívneho obyvateľstva v porovnaní s vyššími územnými jednotkami v r. 2021

	Počet obyvateľov SPOLU	Ekonomicky aktívni obyvatelia (pracujúci okrem dôchodcov, pracujúci dôchodcovia, osoby na MD a nezamestnaní)	% Ekonomicky aktívnych z celkového počtu
Slovenská republika	5 449 270	2 785 622	51,1%
Trenčiansky kraj	577 464	305 961	53,0%
Okres Trenčín	113 777	60 655	53,3%
Veľké Bierovce	708	334	47,18%

Zdroj: ŠÚ SR + vlastné spracovanie

Poznámka:

Súčasná ekonomická aktivita vyjadruje postavenie obyvateľa na trhu práce.

Pracujúci (okrem dôchodcov) je zamestnaná osoba alebo osoba vykonávajúca podnikateľskú činnosť, osoba pracujúca na dohodu o vykonaní práce alebo na dohodu o pracovnej činnosti (okrem dohody o brigádnickej práci študentov).

Pracujúci dôchodca je osoba poberajúca dôchodok (starobný, predčasný starobný, výsluhový, invalidný) a zároveň je zamestnaná alebo osoba vykonávajúca podnikateľskú činnosť, osoba pracujúca na základe dohody o vykonaní práce alebo dohody o pracovnej činnosti.

Osoba na materskej dovolenke (otcovskej dovolenke) je osoba poberajúca materské, ak súčasne jej pracovný pomer trvá.

Osoba na rodičovskej dovolenke je osoba poberajúca rodičovský príspevok, ak súčasne jej pracovný pomer trvá.

Nezamestnaný je osoba bez práce, ktorá si aktívne hľadá prácu a je evidovaný ako uchádzač o zamestnanie na ÚPSVaR.

Žiak strednej školy je osoba, ktorá navštevuje strednú školu.

Študent vysokej školy je osoba, ktorá je študentom denného štúdia na vysokej škole alebo univerzite (okrem študenta denného alebo externého doktorandského štúdia).

Osoba v domácnosti je osoba, ktorá nemá vlastný príjem, alebo je dobrovoľne nezamestnaná a aktívne si nehľadá prácu, nepracujúci študent externého štúdia, ktorý si aktívne nehľadá prácu a je finančne závislý od iného člena domácnosti.

Dôchodca je osoba poberajúca dôchodok (starobný, predčasný starobný, výsluhový, invalidný) bez iného zdroja príjmu.

Osoba poberajúca príjmy z kapitálových príjmov je osoba, ktorej hlavným zdrojom príjmu je napr. príjem z prenájmu vlastnej nehnuteľnosti, výnos z kapitálového majetku (úroky z cenných papierov, vkladov a pod.).

Žiak základnej školy je osoba, ktorá navštevuje základnú školu.

Dieťa do začatia povinnej školskej dochádzky je osoba, ktorá ešte nedosiahla vek stanovený na začatie školskej dochádzky, má odklad školskej dochádzky, alebo je v nultom / prípravnom ročníku základnej školy.

Iná je skupina osôb, ktoré nepatria do žiadnej z uvedených kategórií (napr. ak obyvateľ dostane verejnú pomoc, súkromnú finančnú podporu).

Zdroj: www.scitanie.sk Obyvateľstvo - Základné výsledky

2.5 Nezamestnanosť

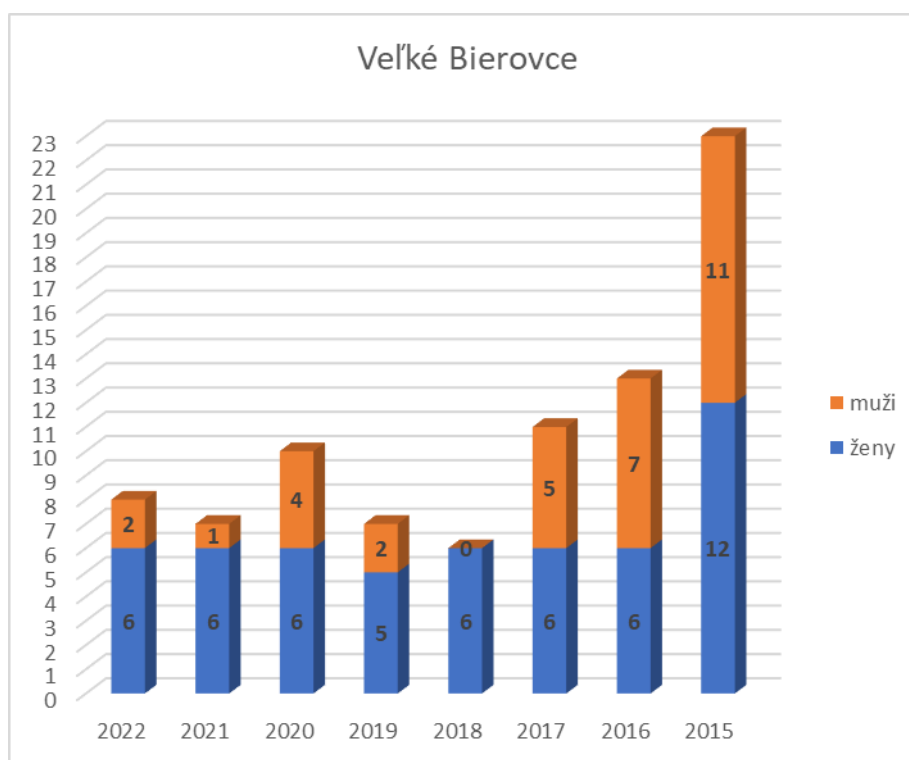
Pre nesledovanie údajov o disponibilnej pracovnej sile na úrovni obcí za jednotlivé roky nie je možné vyčíslieť mieru nezamestnanosti v percentuálnom vyjadrení. Z ukazovateľov nezamestnanosti na úrovni obcí sú k dispozícii iba údaje o počte evidovaných uchádzačov spolu (z toho ženy a muži), ktoré bližšie popisuje nasledujúca Tabuľka a Graf.

Tabuľka 11: Počet evidovaných uchádzačov o zamestnanie v obci Veľké Bierovce

Roky	2022	2021	2020	2019	2018	2017	2016	2015
Počet evidovaných UoZ SPOLU	8	7	10	7	6	11	13	23
z toho ženy	6	6	6	5	6	6	6	12
z toho muži	2	1	4	2	0	5	7	11

Zdroj: dataCube.statistics.sk

Graf 9: Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie v r. 2015-2022

Zdroj: dataCube.statistics.sk

Vývoj počtu evidovaných uchádzačov o zamestnanie obce Veľké Bierovce bol od roku 2015 do roku 2022 viditeľne klesajúci. Najnižší počet evidovaných UoZ zaznamenal rok 2018, kedy bolo z celkového počtu obyvateľov obce Veľké Bierovce (zo 708 obyvateľov) iba 0,85% evidovaných UoZ a 1,35% z obyvateľov v produktívnom veku (zo 444 obyvateľov) – tzn. vo veku, v ktorom je väčšina obyvateľov ekonomicky aktívna. Najnižší počet evidovaných UoZ zaznamenal rok 2018, kedy bolo iba 6 evidovaných UoZ, čo bolo o 17 UoZ menej ako v roku 2015 s počtom 23 UoZ.

Celkovú situáciu v ekonomickej aktivite obyvateľstva obce dokresľuje i stav nezamestnanosti. Podrobnejšie ukazovatele nezamestnanosti za SR, kraje a okresy spracováva Ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny. Podľa zisťovaných ukazovateľov z ÚPSVaR Miera evidovanej nezamestnanosti v okrese

Trenčín dosiahla v roku 2022 - 2,48%, čo predstavuje najnižšiu mieru evidovanej nezamestnanosti zo všetkých miest/obcí Trenčianskeho kraja a dokonca celej Slovenskej republiky (5,9%).

Prejavom klesajúcej nezamestnanosti je obyčajne rastúca zamestnanosť. V porovnaní s ukazovateľmi za SR vykazuje obec Veľké Bierovce dlhodobý pozitívny trend v oblasti nezamestnanosti, predovšetkým po roku 2015. Dôvodom je blízkosť obce ku krajskému mestu Trenčín, čo ovplyvňuje úroveň nezamestnanosti v obci Veľké Bierovce.

3. Životné prostredie

V zmysle geomorfologického členenia patrí obec Veľké Bierovce do:

- sústavy: Alpsko – himalájskej
- podsústavy: Karpaty
- provincie: Západné Karpaty
- subprovincie: Vonkajšie západné Karpaty
- oblasti: Slovensko-moravské Karpaty
- celku: Považské Podolie
- oddielu: Trenčianska kotlina

Z geologického hľadiska je kataster obce reprezentovaný predovšetkým neogénom – sivé a pestré íly, prachy, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov.

Tabuľka 12: Pôdny fond obce Veľké Bierovce ku koncu roka 2022 v ha:

Pôdny fond		Veľkosť v ha
Celková výmera územia obce		490,86
<i>Poľnohospodárska pôda – spolu</i>		<i>277,06</i>
v tom	orná pôda	229,34
	chmeľnica	0
	vinica	0
	záhrada	12,42
	ovocný sad	15,80
	trvalý trávny porast	19,50
<i>Nepoľnohospodárska pôda - spolu</i>		<i>213,80</i>
v tom	lesný pozemok	0
	vodná plocha	24,05
	zastavaná plocha a nádvorie	57,30
	ostatná plocha	132,45

Zdroj: datacube.sk

Územie obce je rovinaté, mimo zastavané územie prevláda orná pôda, ktorá sa využíva na poľnohospodárske účely. Pozdĺž hrádze Váhu a v území medzi korytom Váhu a derivačným kanálom sa nachádzajú pasienky a nízka krovitá zeleň.

Územie patrí do mierne teplej klimatickej oblasti, do obvodu mierne teplého, vlhkého, nížinného až kotlinového. Priemerná ročná teplota vzduchu sa pohybuje medzi 6 - 8 °C. Priemerný ročný úhrn zrážok je cca 700 mm ročne.

Priemerný počet dní v roku s maximálnou teplotou 15 °C je 50 – 60. V priemere 110 dní z roku je mrazových, teda s minimálnou teplotou -0,1 °C a vyššou. Prvý mrazový deň prichádza priemerne 1. – 11. októbra.

Okolie obce možno považovať za oblasť so slabo znečisteným ovzduším. Na zhoršovaní kvality ovzdušia v území sa podieľa predovšetkým diaľkový prenos škodlivín. Ich skutočný vplyv nie je možné presne vyčíslieť, nakoľko v území nie je lokalizovaná ani jedna monitorovacia stanica na sledovanie kvality ovzdušia. Za hlavných znečisťovateľov priamo v obci môžu byť považovaní poľnohospodárske a dopravné podniky. Významný podiel na znečisťovaní ovzdušia priamo v obci majú domácnosti kúriace tuhým palivom.

Katastrom obce preteká rieka Váh a jej derivačný kanál, ktoré sú spolu s Turňanským a Soblahovským potokom hlavnými hydrogeologickými prvkami. V zmysle nariadenia vlády č. 617/2004 Z.z. celé územie obce patrí k citlivým a zraniteľným oblastiam.

Na území katastra sa nachádza SELECKÝ POTOK. Ďalej sa na území katastra nachádza aj SEDLIČIANSKY POTOK - vodný tok v ľavostranný prítok Turnianskeho potoka pramení na severných svahoch Inovca v severozápadnej časti Považského Inovca.

4. Technická infraštruktúra

4.1 Zásobovanie vodou

Obec je napojená na verejný vodovod vybudovaný v r. 1969-1971. Vodovod je vo vlastníctve TVK, a.s. Trenčín, obec Veľké Bierovce je akcionárom tejto spoločnosti na základe vkladu majetku. Správu vodovodu vykonáva TVK, a.s. Trenčín. Zdrojom pitnej vody je vodný zdroj Selec a Štvrtok nad Váhom.

4.2 Odkanalizovanie

V obci je vybudovaná kanalizácia. Dažďové vody zo striech a objektov sú zvedené voľne do terénu.

Odkanalizovanie obce riešil projekt s názvom "Intenzifikácia ČOV, odkanalizovanie a zásobovanie pitnou vodou v Trenčianskom regióne", v okresoch Trenčín a Nové Mesto nad Váhom. Tento projekt realizovala a. s. TVK v auguste 2013 – septembri 2015. Kanalizácia v obci Veľké Bierovce bola skolaudovaná v decembri 2015.

4.3 Zásobovanie plynom

Obec je celoplošne plynofikovaná. Vzhľadom na nepriaznivý vývoj ceny plynu riešia mnohé domácnosti alternatívne vykurovanie na tuhé palivo.

4.4 Elektrifikácia

Obec bola elektrifikovaná v roku 1932. Dodávateľom elektrickej energie je ZSD, a.s. Kapacita je v súčasnosti dostatočná, v roku 2019 bola posilnená vybudovaním dvoch trafostaníc a novej distribučnej siete v najstaršej časti obce. Pre nové rozvojové plány obce – rozšírenie individuálnej bytovej výstavby bude možné len za predpokladu, že budú vybudované ďalšie dve trafostanice v nových obytných zónach.

V ostatných rokoch veľa domácností využíva možnosť vybudovania slnečných kolektorov na strechách svojich rodinných domov.

Od roku 2014 bola realizovaná výmena svietidiel v obci s využitím úsporných technológií. V roku 2019 boli doplnené úsporné LED svietidlá v najstaršej časti obce.

4.5 Telekomunikácie

Telefonické spojenie zabezpečuje digitálna telefónna ústredňa, ktorá je osadená v objekte pošty v Trenčianskych Stankovciach, odkiaľ vedie spojovací kábel do obce. Pokrytie signálom mobilných operátorov už je postačujúce. V roku 2023 sa v obci vybuďovala optická sieť, ktorú realizovala spoločnosť Slovak Telekom, a.s. a občania mali možnosť zavedenia optickej siete priamo do domácností, podnikatelia do svojich objektov. Celá optická sieť v katastri obce bola vedená v zemi.

4.6 Doprava

Obec je dopravne napojená na cestnú sieť prostredníctvom cesty tretej triedy č. 1868 na cestu I/9, z ktorej má obec priame prepojenie na blízku diaľnicu D/1 a tým na hlavný cestný ťah Bratislava – Žilina. Cesta I/9 zabezpečuje obci dobré napojenie na smer Prievidza a na hranicu s ČR. Obec je od krajského mesta vzdialená 10 km, dostupnosť je veľmi dobrá.

Kvalita povrchu cestnej siete v obci bola narušená pri výstavbe kanalizácie. Čiastočné polozenie asfaltového povrchu po ukončení výstavby kanalizácie bolo realizované 07-10/2015. Obec v roku 2021 opravila miestnu komunikáciu „Nová“. Obec sa v plánovanom období bude snažiť o rekonštrukciu miestnych komunikácií a chodníkov.

Hromadnú dopravu osôb zabezpečuje SAD Trenčín. V pracovné dni odchádza z obce 14 spojov do Trenčína, z toho je 5 priamych, v ostatných prípadoch je potrebné prestupovať v Trenčianskych Stankovciach. Cez víkend odchádza z obce do Trenčína 6 spojov, z ktorých 3 spoje sú priame.

4.7 Odpadové hospodárstvo

Obec má podpísané zmluvy na zber a likvidáciu odpadu so spoločnosťou Marius Pedersen, a.s. Zber domového odpadu prebieha 1x za dva týždne. Zberajú sa tiež vyseparované zložky – papier a lepenka, tetrapaky, sklo, plasty, textil, nebezpečné odpady, dendromasa, odpad zo záhrad, elektro odpady, batérie, kuchynský olej, biologicky rozložiteľný kuchynský odpad a drobný stavebný odpad z domácností. Občania majú možnosť 2 x ročne odovzdať veľko-objemný komunálny odpad do nadrozmerného kontajnera. Podnikateľské subjekty majú zber komunálneho odpadu riešený cez obec, separovaný odpad individuálne.

V roku 2023 prebehlo v obci čipovanie nádob na komunálny odpad s cieľom pripraviť podmienky na váženie zmesového komunálneho odpadu pri zbere.

Obec má platnú zmluvnú dokumentáciu s OZV na financovanie likvidácie separátov. Od roku 2023 má byť zavedený vrecový zber separátov z domácností ako implementácia platnej legislatívy.

5. Služby občianskej vybavenosti, verejné služby

5.1 Školstvo

V obci sa nachádza dvojtriedna **materská škola**, ktorá poskytuje celodennú formu vzdelávania. MŠ je umiestnená v prízemnej budove. Tvoria ju vstup, zádverie, šatňa pre deti, dve triedy, sociálne zariadenie pre deti, sociálne zariadenie pre zamestnancov, kuchyňa, sklady potravín a sklad materiálu, kotolňa a pracovňa. Jedáleň a spálňu materská škola nemá. Deti sa stravujú v triedach, pričom sa dodržiavajú základné pravidlá kultúrneho stolovania a hygieny. Ležadlá, ktoré slúžia k odpočinku detí, sú mobilné. Hracie a pracovné kútiky sú účelovo vybavené a slúžia na spontánne hry detí a k realizácii plánovaných edukačných aktivít. Triedy sú zariadené vhodným nábytkom, dostatočne osvetlené, vybavené audiovizuálnou technikou, interaktívnymi tabuľami a pod. Vonkajšie priestory materskej školy tvorí veľká trávnatá plocha s hracími prvkami, certifikovaná bezpečnostná odpružená hracia plocha, prekryté pieskovisko, interaktívne hracie prvky, oddychová plocha s trávnikom, spevnenou plochou, lavičkami a vyvýšenými záhonmi.

Zamestnancom sú vytvárané veľmi dobré podmienky na celoživotné vzdelávanie a zvyšovanie kvalifikácie (financovanie kontinuálneho vzdelávania a sním spojené študijné voľno a čas strávený na výstupných skúškach ako aj iné benefity – pobytové vzdelávacie aktivity a iné).

Obrázok 2: Materská škola Veľké Bierovce

Zdroj: Obec Veľké Bierovce

Tabuľka 13: Počet detí v MŠ Veľké Bierovce

Rok	Počet detí	Počet detí neprijatých pre nedostatok kapacity
2015/2016	39	5
2016/2017	39	11
2017/2018	39	9
2018/2019	38	7
2019/2020	33	6
2020/2021	34	8
2021/2022	38	2
2022/2023	37	8
Odhad 2023/2024	36	9
Odhad 2024/2025	36	18
Odhad 2025/2026	36	22

Zdroj: OcÚ Veľké Bierovce

Kapacita je dlhodobo 100% vyťažená, s maximálnym počtom detí 36-38. V nasledujúcich školských rokoch bude počet neprijatých detí výrazne stúpať z viacerých dôvodov a to:

- Zmenou legislatívy – deti od 3+ majú nárok na umiestnenie v zariadení poskytujúcom predprimárne celodenné vzdelávanie.
- Rozšírením obytnej zóny v obci o viac ako 60 parciel predpokladáme výrazný nárast žiadostí o umiestnenie detí v zariadení poskytujúcom predprimárne celodenné vzdelávanie.

V obci sa nenachádza základná škola a školský obvod bol zrušený v roku 2005.

5.2 Zdravotníctvo

V obci nie je zdravotnícke zariadenie. Obvodné zdravotné stredisko je v Trenčíne. Občania využívajú prevažne poskytovateľov ambulantnej zdravotnej starostlivosti v dostupnejších okolitých obciach - Trenčianskych Stankovciach, v Trenčianskej Turnej pre dospelých aj pre deti. Zložky záchranného systému majú dojazd do obce cca 15 min.

Od roku 2023 v súlade s platnou legislatívou obec nainštalovala na budove obecného úradu funkčný automatický externý defibrilátor, ktorý zabezpečuje, aby bol na verejne prístupnom mieste v obci dostupný aspoň jeden funkčný automatický externý defibrilátor a registráciu v centrálnom registri automatických externých defibrilátorov.

5.3 Sociálna starostlivosť

Obec nemá zazmluvnenú pracovníčku pre terénnu opatrovateľskú službu. Túto si občania zabezpečujú individuálne, nakoľko táto služba je dostupná.

Obec začala s prípravou projektovej dokumentácie so zámerom vybudovať „Zariadenie pre seniorov Veľké Bierovce“.

Obec zabezpečuje sociálnu službu stravovanie, formou donášky jedného teplého jedla denne pre žiadateľov a má Všeobecne záväzné nariadenie obce Veľké Bierovce č. 2/2016, ktorým sa určuje postup, podmienky a výška úhrady pri poskytovaní sociálnych služieb obcou Veľké Bierovce.

5.4 Kultúra, šport, činnosť spolkov

Kultúrno spoločenské a športové vyžitie zabezpečuje obec v spolupráci s spolkami a združeniami pôsobiacimi v obci:

- Futbalový klub TELOVÝCHOVNÁ JEDNOTA
- Občianske združenie Klub seniorov Veľké Bierovce
- Občianske združenie Bierovčan
- Základná organizácia Zväzu chovateľov poštových holubov
- Základná organizácia Slovenského zväzu chovateľov
- Dobrovoľný hasičský zbor obce, ktorý je registrovaným členom Dobrovoľnej požiarnej ochrany SR

Pravidelne sa organizujú nasledovné podujatia:

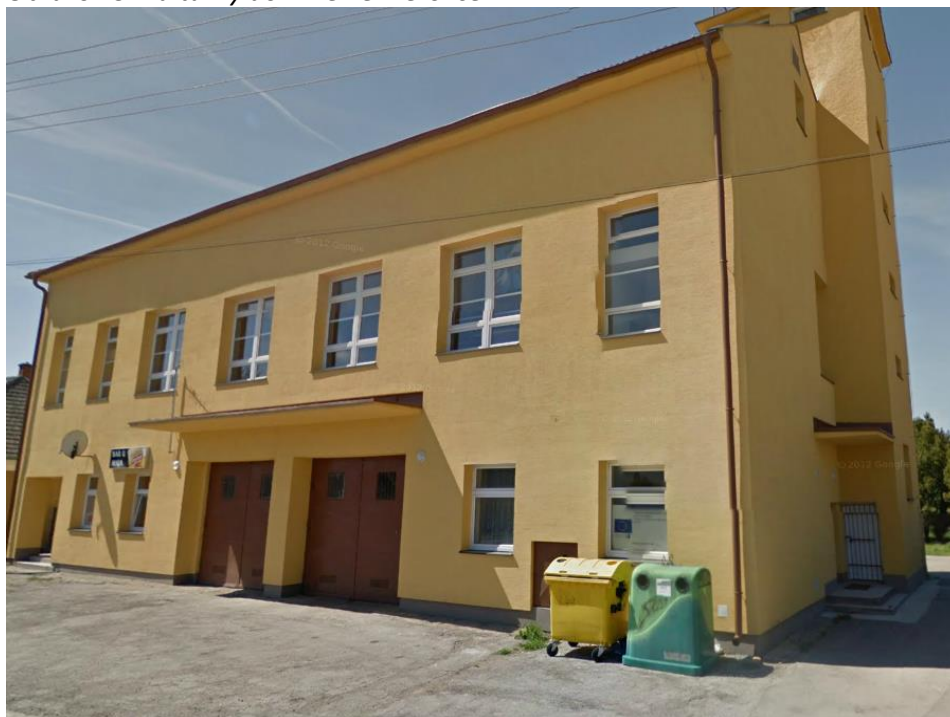
- Tradičná fašiangová zabíjačka od r. 2015
- Detský karneval
- Noc v knižnici
- Deň zeme
- Stavanie májov
- Oldies party
- Deň detí – v júni
- Jánske ohne – v júni
- Božie telo – oltáriky
- Predškolačky – k príležitosti ukončenie dochádzky v júni
- Víťanie detí - v októbri
- Posedenie s jubilujúcimi seniormi
- Hodová zábava
- Adventný jarmok a Mikulášske oslavy v decembri
- Ad hoc – stretnutia s rodákmi alebo rôzne oslavy (napr. výročie obce, tematické podujatia pre deti a mládež; preventívne informačné semináre s bezpečnostnou tematikou).

Náklady na kultúrno-spoločenský život hradí obec z vlastných zdrojov, spolky a združenia obec finančne a materiálne podporuje formou Dotácie z rozpočtu obce.

Zo zariadení občianskej vybavenosti sú občanom k dispozícii:

- **Obecná knižnica** je otvorená jeden deň v týždni, obec každoročne obnovuje knižničný fond, nákup kníh financuje z vlastných zdrojov a z darov jednotlivých občanov. V knižnici je k dispozícii PC s pripojením na internet bezplatne k dispozícii občanom počas úradných hodín obecného úradu. Zvyčajne je využívaný deťmi na školské projekty alebo občanmi staršími, ktorí potrebujú pomoc pri práci s počítačom. Počet čitateľov za posledných 10 rokov poklesol o cca 50 % na 21 – 25 v dôsledku vysokej dostupnosti elektronických médií. Obec usporadúva v knižnici nepravidelné akcie na zvýšenie popularity čítania a zvýšenie jej návštevnosti (Noc v knižnici pre deti, Verejné čítanie).
- **Kultúrny dom** bol zrekonštruovaný 2007-2013. Na jeho rekonštrukciu bol využitý nenávratný finančný príspevok „Európsky poľnohospodársky fond pre rozvoj vidieka: Európa investujúca do vidieckych oblastí.“ Rekonštrukcia priniesla predovšetkým zníženie energetickej náročnosti a zlepšenie prostredia pre konanie kultúrno spoločenských akcií.
- **Futbalové ihrisko** je domovským stánkom futbalového oddielu telovýchovnej jednoty Veľké Bierovce – Opatovce. Tím dospelých futbalistov dosahuje výborné výsledky, je účastníkom 7. ligy – Hummel. Obec reprezentuje aj tím žiakov. Ihrisko je nadštandardne udržiavané. Zázemie ihriska, kabíny postupne prešli rekonštrukciou. Okrem futbalového oddielu má telovýchovná jednota aj oddiel šachový a vytvorené podmienky pre stolnotenistov, ktorí nie sú organizovaní.

Obrázok 3: Kultúrny dom Veľké Bierovce

Zdroj: maps.google.com

Obrázok 4: Futbalový štadión Veľké Bierovce

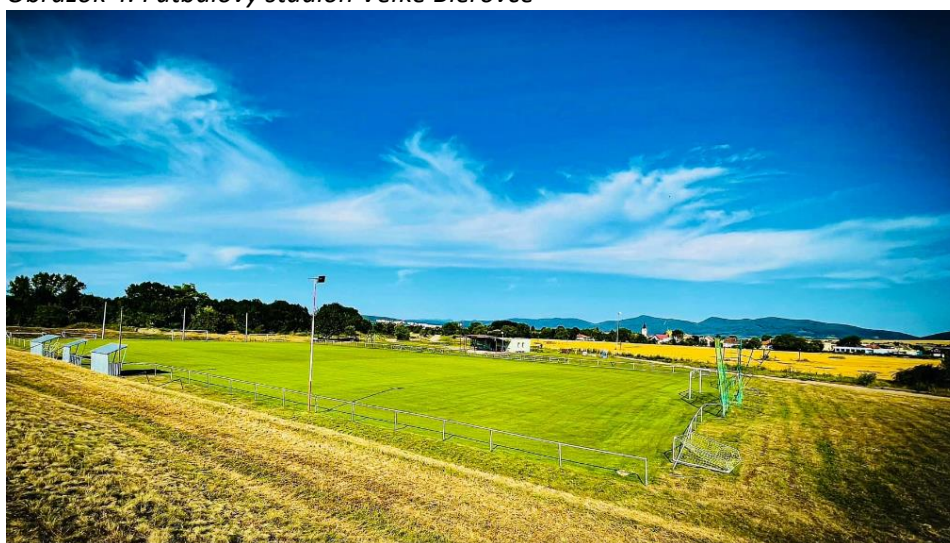

FOTO: Mgr. Timotej Bulko

5.5 Rekreačia, oddych

Príležitosť pre oddych priamo v obci poskytuje oddychová zóna v parku v centre obce, verejné priestranstvo za kultúrnym domom vybavené hracími prvkami, voľný priestor pri ihrisku, kde obec plánuje vybudovať workout doplnený hracími prvkami a zelenú náučnú oddychovú zónu Panský most.

Blízkosť rieky Váh vytvára vhodné podmienky pre trávenie voľného času. Poľné a obslužné cesty pri vodnom toku využívajú cyklisti a bežci. Katastrom obce prechádza Vážska cyklomagistrála. Jej

trasa vedie mimo obce, nie je na ňu vhodné a bezpečné napojenie. Preto obec pripravila sieť cyklotrás a cyklochodníkov, ktoré budú spájať obec s okolitými obcami Trenčianska Turná, Trenčianske Stankovce, Krivosúd – Bodovka, Opatovce a krajským mestom Trenčín, s cieľom vytvoriť bezpečnú prepravu ľudí do zamestnania (okolité firmy), detí do škôl a občanov k základnej občianskej vybavenosti. Obec nemá multifunkčné športovisko, nakoľko doposiaľ nebola úspešná so žiadosťami na získanie externých finančných prostriedkov a orientovala sa na budovanie zelenej infraštruktúry, kde uspela so svojimi žiadosťami.

OPLATÍ SA NAVŠTÍVIŤ, VIDIEŤ A PREJŠŤ:

Katolícky Kostol sv. Vendelína - s farou a **Evanjelická klasicistická murovaná zvonica** - zo začiatku 19. storočia.

Záhrada Kultúrneho domu - obec tu ponúka cykloturistom príjemné posedenie a občerstvenie v peknom prostredí, prehliadku obce s bohatou zeleňou. Obec usporadúva rôzne spoločensko-kultúrne a športové podujatia v kultúrnom dome a záhrade počas celého roka. Medzi obľúbené podujatia patria: obecná zabíjačka, stavenie mája, MDD, Jánske ohne, PREDHodová zábava, Víťanie detí do života, Posedenie jubilujúcich seniorov, Mikuláš, Adventná slávnosť a iné.

Oddychová zóna - v centre obce, ktorá poskytuje príležitosť pre oddych pre obyvateľov, turistov, cyklistov, bežcov a pod.

Vážska cyklomagistrála – prechádzajúca katastrom obce, mimo obývaného územia obce. Blízkosť rieky Váh vytvára vhodné podmienky pre trávenie voľného času. Poľné a obslužné cesty pri vodnom toku využívajú cyklisti a bežci.

Futbalové ihrisko - je domovským stánkom futbalového oddielu telovýchovnej jednoty Veľké Bierovce – Opatovce. Ihrisko je nadštandardne udržiavané a slúži aj ako tréningové ihrisko pre AS Trenčín.

5.6 Služby prispievajúce ku kvalite života

V obci sa nachádza:

- predajňa potravín, zmiešaného tovaru
- pohostinstvo

Jedná sa o prevádzky živnostníkov. Vzhľadom na blízkosť väčších obcí a mesta väčšina obyvateľov nakupuje v nákupných centrách. Obec umožňuje jednotlivým predajcom ambulantný predaj potravín a tovarov.

Poštovú službu pre obec zabezpečuje pošta v Trenčianskych Stankovciach, pre odosielanie obyčajných zásielok môžu obyvatelia využívať poštovú schránku umiestnenú v obci.

Služby občianskej vybavenosti sú dobre dostupné v okolitých obciach.

5.7 Cirkev, cintorín

Občania Veľkých Bieroviec sú takmer všetci veriaci. Delia sa na katolíkov (cca 74 %) a evanjelikov (cca 10 %). Obec je sídlom farnosti Veľké Bierovce – má dve filiálky – Opatovce a Trenčianske Stankovce. V obci sa nachádza rímsko-katolícky Farský kostol sv. Vendelína, do farnosti tiež patrí rímsko-katolícky Kostol Panny Márie, pomocnice kresťanov v Trenčianskych Stankovciach a dve kaplnky v Opatovciach. Evanjelici dochádzajú na bohoslužby do Trenčianskych Stankoviec.

Priamo v obci sa nachádza cintorín a dom smútku. Dom smútku je v dobrom technickom stave, je v ňom k dispozícii chladiaci box. Kapacita cintorína je na 60% voľná a je dostatočná.

5.8 Bezpečnosť

V obci nebola doteraz zaznamenaná výrazná kriminalita ani vandalizmus. Obec plánuje vybudovať kamerový systém s dosahom na miestne komunikácie a verejné priestranstvá.

Z dopravného hľadiska je obec bezpečná, nakoľko nie je tranzitná.

Reguláciou rieky Váh a vybudovaním regulačného kanálu sa minimalizovali možné záplavy. Obec je oddelená od týchto vodných tokov náplavovým územím a hrádzou.

Turniansky potok, ktorý pôvodne tiekol stredom obce je desaťročia zregulovaný mimo intravilánu obce a dlhodobo sa nevybrežuje.

Obec má vypracovaný povodňový plán záchranných prác a obecné zastupiteľstvo schválilo v r. 2011 Všeobecne záväzné nariadenie č. 1/2011, ktorým sa ukladá povinnosť vypracovať a aktualizovať povodňový plán záchranných prác právnickej osoby a fyzickej osoby – podnikateľa, ktorej objekt môže byť postihnutý povodňou.

V obci je DHZO s minimálnym počtom 10 členov. V prípade potreby väčšieho zásahu hasičov sú pripravení pomôcť členovia obecných hasičských zborov zo susedných obcí a profesionáli z Trenčína, ktorých dojazd je do 15 minút.

5.9 Bytový fond, výstavba

Možnosti bývania a stavania rodinných domov a bytového fondu sú kľúčové faktory, ktoré ovplyvňujú demografický vývoj obce, rozvoj obce a naplňajú základnú obytnú funkciu obce.

V roku 2021, keď sa konalo sčítanie obyvateľov, domov a bytov, bolo v obci Veľké Bierovce celkovo:

- **241 domov (208 obývaných a 33 neobývaných), z toho:**
 - o Podľa vlastníctva bolo z nich obývaných fyzickými osobami 205 (85%).
 - o Podľa typu bolo z nich 235 rodinných domov (97,5%).
 - o Podľa obdobia výstavby bolo najviac domov postavených v rokoch 1961-1980 (celkovo 74 domov, t.j. 30,7%, v danom období výstavby).
- **251 bytov (211 obývaných a 40 neobývaných), z toho:**

- Prevládajúce podľa typu v kategórii „rodinné domy“ s počtom 235 a v kategórii „bytové domy“ s počtom 12.
- Podľa formy vlastníctva prevláda v kategórii „byt vo vlastnom rodinnom dome“ v počte 228 a „byt v nájme“ v počte 11.
- Podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m² bola najviac zastúpená výmera 80-100m² v počte 62.
- Podľa zásobovania vodou bol najväčší počet bytov zo spoločného zdroja v počte 239.
- Podľa počtu obytných miestností v byte malo najviac 4 obytné miestnosti v počte 105 a 3 obytné miestnosti v počte 63.

Tabuľka 14: Domy podľa vlastníctva, podľa typu a podľa obdobia výstavby v obci v roku 2021

Domy	Počet
Celkový počet domov	241
z toho obývané domy	208
z toho neobývané domy	33
Z toho domy obývané podľa vlastníctva:	
fyzické osoby	205
štát	0
cirkev	0
zahraničný vlastník	0
obchodná spoločnosť	3
iné právnické osoby	1
kombinácia vlastníkov	21
nezistené	11
Z toho domy obývané podľa typu:	
rodinné domy	235
bytové domy	2
polyfunkčné budovy	0
neskolaudované rodinné domy	0
fiktívny objekt	2
prevádzková budova s bytmi	1
ostatné budovy na bývanie	1
Z toho domy obývané podľa obdobia výstavby:	
pred 1919	5
1919-1945	22
1946-1960	67
1961-1980	74
1981-2000	17
2001-2010	23
2011-2015	15
od 20016 a neskôr	16
nezistené	2

Zdroj: Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

Tabuľka 15: Byty podľa typu a formy vlastníctva, podľa celkovej podlahovej plochy bytu, podľa zásobovania vodou a podľa počtu obytných miestností v byte v roku 2021

Byty	Počet
Celkový počet bytov	251
Z toho obývané byty	211
Z toho neobývané byty	40
Z toho byty podľa formy vlastníctva:	
byt obývaný vlastníkom	3
byt vo vlastnom rodinnom dome	228
obecný byt	0
byt v nájme	11
družstevný byt	0
služobný byt	1
iná forma užívania bytu	7
nezistený	1
Z toho byty podľa typu:	
rodinné domy	235
bytové domy	12
polyfunkčné budovy	0
neskolaudované rodinné domy	0
fiktívny objekt	2
rekreačný objekt	0
prevádzková budova s bytmi	1
ostatné budovy na bývanie	1
Z toho byty podľa celkovej podlahovej plochy bytu v m ² :	
menej ako 30	0
30-60	6
60-80	28
80-100	62
100-120	52
120-150	52
150 a viac	49
nezistená	2
Z toho byty podľa zásobovania vodou	
v byte zo spoločného zdroja	239
v byte z vlastného zdroja	6
mimo bytu	1
bez vodovodu	3
nezistené	2
Z toho byty podľa počtu obytných miestností v byte	
1 obytná miestnosť	1
2 obytné miestnosti	8
3 obytné miestnosti	63
4 obytné miestnosti	105
5 obytných miestností	50
6 obytných miestností	15
7 obytných miestností	4
8 obytných miestností	3

9 obytných miestností	0
nezistený	2

Zdroj: ŠÚ SR - Rozšírené výsledky SODB 2021 – lokálne štatistické územné jednotky

Od roku 2011 prešiel domový fond obce významnou obnovou.

Potenciál pre ďalší rozvoj bytovej výstavby je definovaný v územnom pláne, ktorý bol spracovaný 2021, o jeho záväzných častiach prijalo obecné zastupiteľstvo všeobecne záväzné nariadenie obce Veľké Bierovce zo dňa 09.09.2021. Uznesením číslo 52/2021. Prioritou je výstavba samostatne stojacich rodinných domov na nových stavebných pozemkoch v zmysle územného plánu obce a v prielukách medzi už vystavenými rodinnými domami.

Územný plán vymedzuje tiež plochy občianskej vybavenosti, športu, rekreácie, plochy na podnikanie, poľnohospodárstvo a verejnú zeleň.

V súčasnosti je v obci vo výstavbe 20 domov, mnohé domy prebehli alebo prebiehajú významnou rekonštrukciou. Momentálne je vydaných 20 stavebných povolení. Obec má samostatný stavebný úrad.

6. Hospodárstvo

6.1 Majetok a hospodárenie obce, miestna samospráva

Na ekonomickom rozvoji obce sa významnou mierou podieľa miestna samospráva prostredníctvom využívania majetku a disponibilných finančných prostriedkov.

Tabuľka 16: Obecný rozpočet 2021, 2022 a plánovaný na roky 2023 - 2025

Rozpočet obce	2021	2022	2023	2024	2025
Príjmy v €	1 201 294	1 173 830	1 488 964	1 086 870	1 086 870
Výdaje v €	463 795	638 359	1 174 617	1 067 723	967 723

Zdroj: Rozpočet obce Veľké Bierovce 2021-2025

Majetok obce má nasledovnú hodnotovú štruktúru:

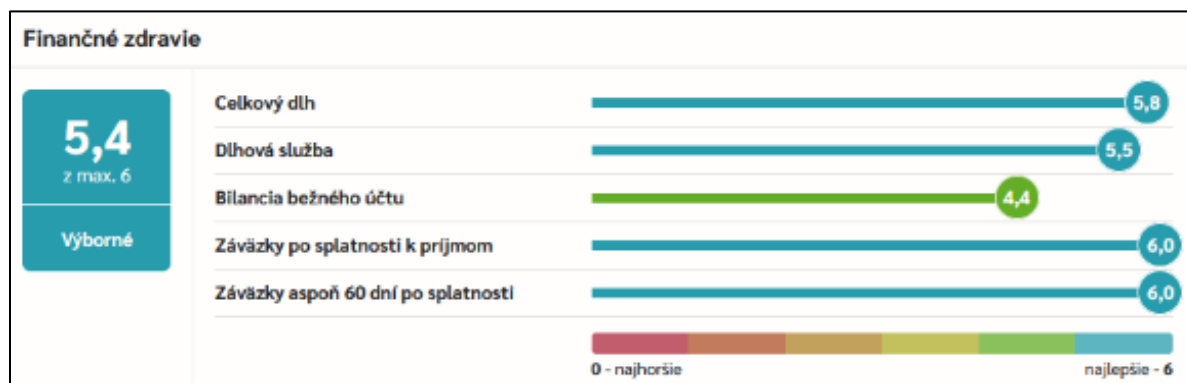
Tabuľka 17: Majetok obce Veľké Bierovce k 31.12.2022 (v EUR):

Majetok	Hodnota v EUR
Budovy	436 000
Stavby	350 000
Pracovné stroje a zariadenia	15 000
Prístroje a zvláštne tech. zariadenia	20 000
Dopravné prostriedky	50 000
Inventár	35 000
Pozemky	448 000

Zdroj: OcÚ Veľké Bierovce

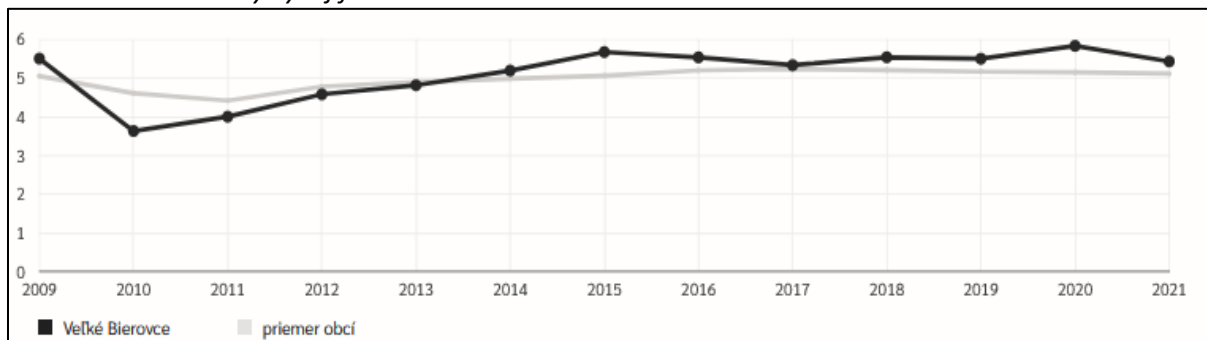
Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy hodnotí celkové finančné zdravie obce Veľké Bierovce za rok 2021 ako VÝBORNÉ s hodnotou 5,4 z max. 6 bodov (viď nižšie uvedený Obrázok). Rovnako historický vývoj finančného zdravia obce vníma ako vyvážený (s malou odchýlkou v roku 2010) s prihliadnutím na priemer ostatných obcí SR.

Obrázok 5: Finančné zdravie obce Veľké Bierovce v roku 2021

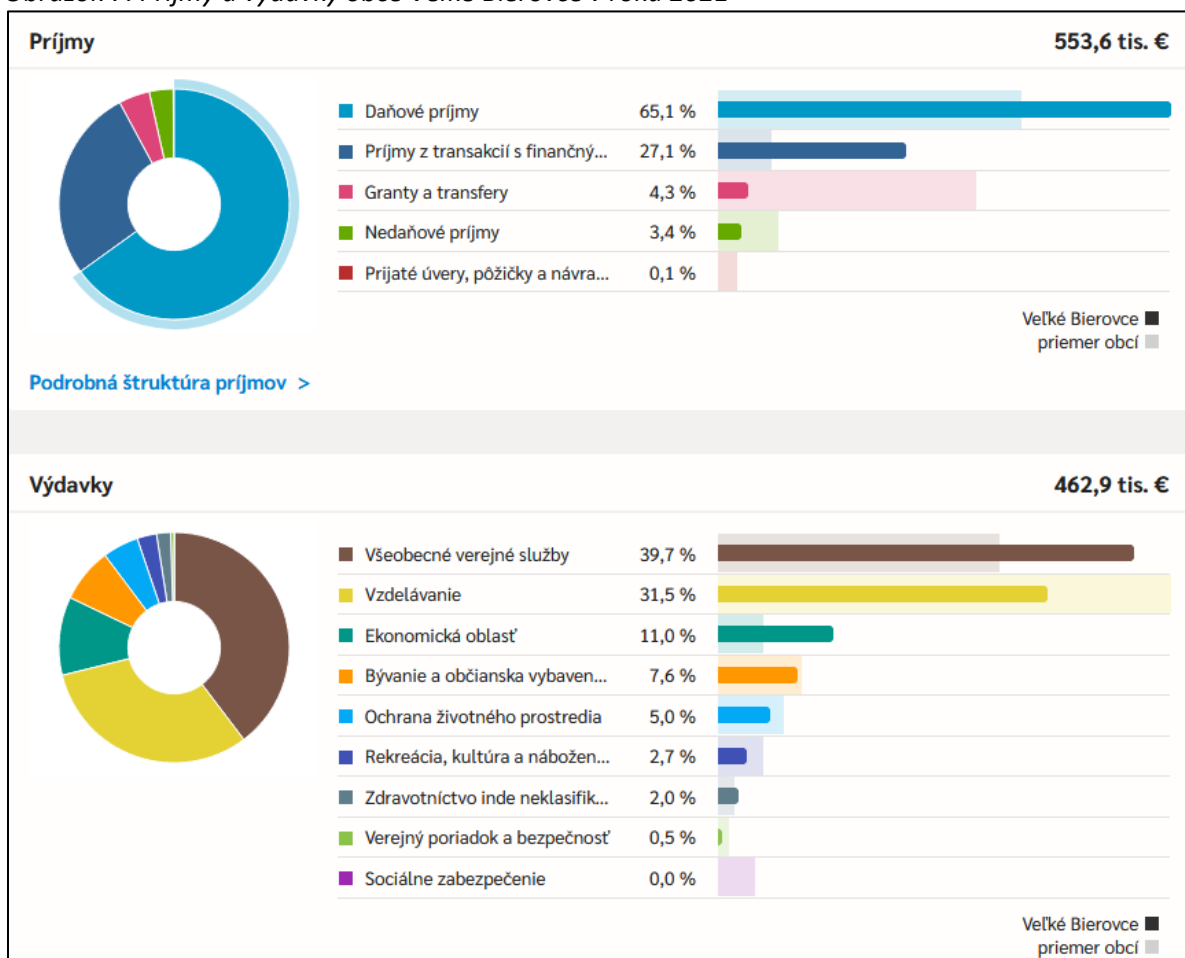
Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/506656/2021>

Obrázok 6: Historický vývoj finančného zdravia obce Veľké Bierovce v roku 2021

Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/506656/2021/1>

Obrázok 7: Príjmy a výdavky obce Veľké Bierovce v roku 2021

Zdroj: <http://www.hospodarenieobci.sk/profil/samosprava/506656>

Na základe vyššie uvedeného Obrázka je zreteľné, že príjmy obce sú najviac zastúpené z daní a výdavky obce išli v roku 2021 najviac zo všetkých kategórií na všeobecné verejné služby a na vzdelávanie.

Výkon obecnej správy vykonáva starostka obce, o základných otázkach života obce rozhoduje 5 členné obecné zastupiteľstvo. Organizačnú a ekonomickú agendu zabezpečuje obecný úrad, ktorý má aktuálne štyroch odborných referentov/referentky. V roku 2016 až 2018 budova obecného úradu prešla kompletnou rekonštrukciou.

Informácie o obci sú prezentované na vlastnej webovej stránke <https://www.velkebierovce.sk/> a na viacerých informačných webových portáloch. Obec informuje občanov prostredníctvom informačných tabúľ, novin, sms oznamov a sociálnych sietí. Stav v informovanosti sa za posledné roky výrazne zlepšil.

Obrázok 8: Obecný úrad

Zdroj: Obec Veľké Bierovce

6.2 Pôdohospodárstvo a poľnohospodárstvo

Poľnohospodárska pôda zaberá takmer 60 % rozlohy katastra obce. Najväčší podiel na vlastníctve poľnohospodárskej pôdy majú súkromné osoby. Prevažnú väčšinu tejto pôdy obhospodaruje Poľnohospodárske družstvo Trenčianska Turná. Družstvo má pôdu v prenájme buď priamo od vlastníkov alebo od pozemkového spoločenstva.

Najdôležitejším výrobným odvetvím primárnej sféry je poľnohospodárstvo. V tejto oblasti pôsobí jeden poľnohospodársky podnik, ktorý má sídlo v obci – JANEK s.r.o.

Oblasť pôdohospodárstva v obci zastrešujú poľnohospodárske družstvá - Trenčianska Turná a Trenčianske Stankovce a samostatne hospodáriaci poľnohospodári v oblasti ornej pôdy. V oblasti pasienkov pôdohospodárstvo obce zastrešuje Združenie vlastníkov urbárskych lesov a pasienkov. O lesy sa stará lesný manažér, ktorý dozerá na plnenie hospodárskeho plánu.

6.3 Podnikateľská sféra

Počet právnických osôb bol v roku 2022 v obci Veľké Bierovce 26 čo je najviac za sledované obdobie, z toho bolo 84,6% ziskových a 15,4% neziskových. Nižšie uvedená tabuľka udáva počet právnických osôb za sledované obdobie.

Tabuľka 18: Právnické osoby v obci Veľké Bierovce 2015-2022

Roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Spolu	18	17	20	22	19	24	26	26
Právnické osoby - ziskové	17	15	16	18	15	19	21	22
Právnické osoby - neziskové	1	2	4	4	4	5	5	4

Zdroj: datacube.statistics.sk

Celkový počet fyzických osôb - podnikateľov bol v obci Veľké Bierovce v roku 2022 celkovo 66, čo predstavuje najvyššiu hodnotu v sledovanom období 2015-2022. Rovnako stúpajúcu tendenciu

majú živnostníci, v roku 2022 bol počet 65 čo je dvojnásobok počtu živnostníkov ako na začiatku sledovaného obdobia v roku 2015.

Tabuľka 19: Fyzické osoby – podnikatelia podľa právnych foriem v obci Veľké Bierovce 2015-2022

Roky	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022
Fyzické osoby – podnikatelia (osoby)	32	29	30	32	32	32	60	66
Živnostníci	32	29	30	31	31	31	59	65

Zdroj: datacube.statistics.sk

Dobrá dopravná dostupnosť obce a dostupnosť areálov pre podnikanie je významným faktorom rozvoja. Počet samostatne zárobkovo činných osôb v obci je stabilný, počet právnických osôb založených za účelom zisku sa zvyšuje. Najvýznamnejšími podnikateľskými subjektmi na území obce z hľadiska hospodárskej stability lokality sú:

- Dalitrans, s.r.o.
- ERSON RECYCLING, s.r.o.
- Bioplyn Bierovce, s.r.o.
- Janek, s.r.o.

Na základe údajov zverejnených na obchodnom registri (www.orsr.sk) sú v obci Veľké Bierovce nasledovné podnikateľské subjekty k 16.6.2023.

Zoznam podnikateľských subjektov k 16.6.2023 v obci Veľké Bierovce – Obchodný register SR

1. AD VITA s. r. o.
2. Agimax, s. r. o.
3. BALONOVO, s.r.o.
4. BEKY MEDIA, s. r. o.
5. BIOR, s. r. o.
6. BREPA, s. r. o.
7. CPH s. r. o.
8. Da Vinci Corp., s. r. o.
9. DALITRANS, s.r.o.
10. ELOPS, s.r.o.
11. ERMAX s.r.o.
12. FERRO s. r. o.
13. GALÉRIA VČIELKA, s.r.o.
14. GASTRO-ROYAL, s.r.o.
15. MMM plus, s.r.o.
16. Presttíge s. r. o.
17. QIC s. r. o.
18. RVMBAU s. r. o.
19. Sanika group s. r. o.
20. ŠEBÁN, s.r.o.
21. TD-a-S s. r. o.
22. Tusons s. r. o.
23. UniKom Projekt, s. r. o.
24. Unique Partnership of Europe and Arab World, s. r. o.
25. WOLFOX s. r. o.

Zdroj: www.orsr.sk

Na základe údajov zverejnených na živnostenskom registri (www.zrsr.sk) sú v obci Veľké Bierovce nasledovné podnikateľské subjekty k 16.6.2023.

Zoznam podnikateľských subjektov k 16.6.2023 v obci Veľké Bierovce – Živnostenský register SR

1. **DALITRANS, s.r.o.**, 91311 Veľké Bierovce 266, *Kúpa tovaru za účelom jeho predaja iným prevádzkovateľom živností v rozsahu voľných ohlasovacích živností; Kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi v rozsahu voľných ohlasovacích živností; Činnosti v oblasti nehnuteľností- sprostredkovanie nákupu a predaja nehnuteľností, prenájom; Oprava motorových vozidiel; Maloobchodný predaj pohonných hmôt; Čistiace a upratovacie služby; Oprava pneumatík vrátane nastavenia a vyváženia kolies; Skladovanie; Poskytovanie služieb rýchleho občerstvenia v spojení s predajom na priamu konzumáciu.* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 266.
2. **Berk One s.r.o.** – 91311 Trenčianske Stankovce, Veľké Stankovce 795, *Kúpa tovaru na účely jeho predaja konečnému spotrebiteľovi (maloobchod) alebo iným prevádzkovateľom živnosti (veľkoobchod),* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 211.
3. **GASTRO-ROYAL, s.r.o.**, 91311 Veľké Bierovce 211 *Predaj tepelne rýchlo upravovaných mäsových výrobkov, bezmäsitých jedál a nápojov na priamu konzumáciu,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 211
4. **AURONE s. r. o.**, 91321 Trenčianska Turná 288, *Stolárstvo,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce, Veľké Bierovce 86
5. **ERSON Recycling, s.r.o.**, 91101 Trenčín, Soblahovská 3479, *Kancelárske a sekretárske služby (vrátane kopírovacích a rozmnožovacích služieb); Prenájom pozemných dopravných prostriedkov; Skladovanie; Kúpa tovaru na účely jeho predaja iným prevádzkovateľom živnosti v rozsahu voľných živností; Demolácie a zemné práce; Prípravné práce pre stavbu; Podnikateľské poradenstvo v rozsahu voľných živností; Prenájom strojov a prístrojov; Prenájom stavebných strojov a zariadení; Prenájom osobných a úžitkových automobilov; Podnikanie v oblasti nakladania s nebezpečným odpadom,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 276.
6. **GORAL, spol. s r.o.**, 91105 Trenčín, Zlatovská 612, *Nákup a predaj priemyselných, spotrebných, potravinárskych výrobkov a tovaru každého druhu konečnému spotrebiteľovi v rozsahu voľných živností; Sprostredkovanie obchodu a služieb v rozsahu voľnej živnosti,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 472/11
7. **ŠEBÁN, s.r.o.**, 91311 Veľké Bierovce 86, *Povrchová úprava kovov, Predaj práškových farieb,* Prevádzkarne Veľké Bierovce 86.
8. **Štefan Bozó**, 91311 Veľké Bierovce 286, *Oprava motorových vozidiel,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 286
9. **Roman Jakúbek - MI-RO**, 91321 Trenčianska Turná, Potôčky 265, **Stolárska výroba,** Prevádzkarne Veľké Bierovce 86
10. **Jana Mojžišová**, 91311 Veľké Bierovce 37
11. **KING - PAL, s.r.o.**, 91101 Trenčín, Na Vinohrady 1, *Výroba drevených obalov a paliet* Veľké Bierovce.
12. **Andrea Fabianová - KADERNÍCKY SALÓN ANIKA**, 91311 Veľké Bierovce 103, Prevádzkarne 91321 Trenčianska Turná 1
13. **NICOL ONE, s.r.o.**, 91311 Trenčianske Stankovce 795, *Kúpa tovaru za účelom jeho predaja konečnému spotrebiteľovi a iným prevádzkovateľom živnosti v rozsahu voľných živností,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 211.
14. **Štefan Bozó ml.**, 91311 Veľké Bierovce 186, *Diagnostika a opravy cestných motorových vozidiel,* Prevádzkarne 91311 Veľké Bierovce 286.

Zdroj: www.zrsr.sk

SWOT analýza

Silné stránky

- Atraktívne prírodné prostredie
- Dobré podmienky na individuálnu bytovú výstavbu
- Rastúci počet obyvateľov
- Zvyšovanie vzdelanostnej úrovne obyvateľov
- Zvyšovanie úrovne zamestnanosti obyvateľov
- Dostupnosť inžinierskych sietí
- Nízka energetická náročnosť verejného osvetlenia
- Stav niektorých objektov občianskej vybavenosti
- Dostupnosť služieb a rozšírenie občianskej vybavenosti
- Separácia odpadu
- Udržiavanie tradícií
- Intenzita kultúrno-spoločenských podujatí
- Prepojenosť obce na značené cyklotrasy
- Futbalové ihrisko
- Výborné hospodárenie obce
- Partnerstvo na lokálnej úrovni
- Využívanie dotácií a grantov
- Stabilizované podnikateľské subjekty
- Uspokojivá dostupnosť tovarov a služieb vzhľadom na veľkosť obce
- Spracovaný územný plán a komunitný plán sociálnych služieb
- Dobrá pripravenosť rozvojových zámerov obce
- Komplexná rekonštrukcia obecného úradu – vysoká energetická úspora, adekvátne kvalita vnútorného vybavenia

Slabé stránky

- Pokles ekonomicky aktívnych obyvateľov
- Rastúci index starnutia obyvateľov
- Nedostatočná kapacita MŠ
- Chýbajúce služby pre seniorov
- Chýbajúce bezpečnostné zabezpečenie
- Chýbajúca cyklo infraštruktúra
- Zlá kvalita povrchu niektorých úsekov vozoviek a chodníkov
- Zlá dostupnosť obce verejnou autobusovou dopravou
- Neefektívne cestné spojenie s Trenčínom
- Rezervy v stave verejných priestranstiev
- Chýbajúce detské a multifunkčné ihriská
- Malý záujem zo strany mladých obyvateľov o dianie v obci a zlepšovanie kvality života

Príležitosti

- Ďalšie zvyšovanie počtu obyvateľov
- Komerčné využívanie kultúrneho domu
- Kultúrny a historický potenciál
- Obnova a rozšírenie infraštruktúry
- Zvýšenie atraktivity kultúrno-spoločenských, športových a tematických aktivít pre obyvateľov
- Vytváranie nových zón zelenej infraštruktúry
- Budovanie turistickej infraštruktúry (cyklotrasy, náučný chodník, stravovacie, ubytovacie zariadenia,...)
- Spolupráca s okolitými obcami, zintenzívňovanie a nadväzovanie partnerstiev

- Rozvoj voľnočasových aktivít
- Skvalitnenie propagácie obce

Ohrozenia

- Povodne
- Ľahostajnosť k životnému prostrediu
- Ľahostajnosť zo strany externých subjektov k rozvoju obce
- Kontaminácia poľnohospodárskej pôdy
- Výdavky spojené so zvyšujúcim sa počtom obyvateľov rastúce rýchlejšie ako príjmy z priamych daní.
- Nedostupnosť finančných zdrojov EÚ
- Nedostatok vlastných zdrojov

Strategická časť

Stanovenie faktorov rozvoja a disparít

Výsledkom SWOT analýzy je stanovenie faktorov rozvoja a disparít, ktoré tvoria východisko pre strategickú a programovú časť dokumentu.

Za **faktory rozvoja** obce sa stanovili tieto:

- Dobrá dostupnosť
- Stabilizovaní podnikatelia
- Prebiehajúca výstavba

Kľúčové **disparity**, ktoré môžu mať negatívny dopad na rozvoj obce, sú predovšetkým:

- Rezervy v kvalite ľudských zdrojov
- Rezervy v kvalite občianskej a technickej infraštruktúry
- Rezervy v kvalite poskytovaných služieb

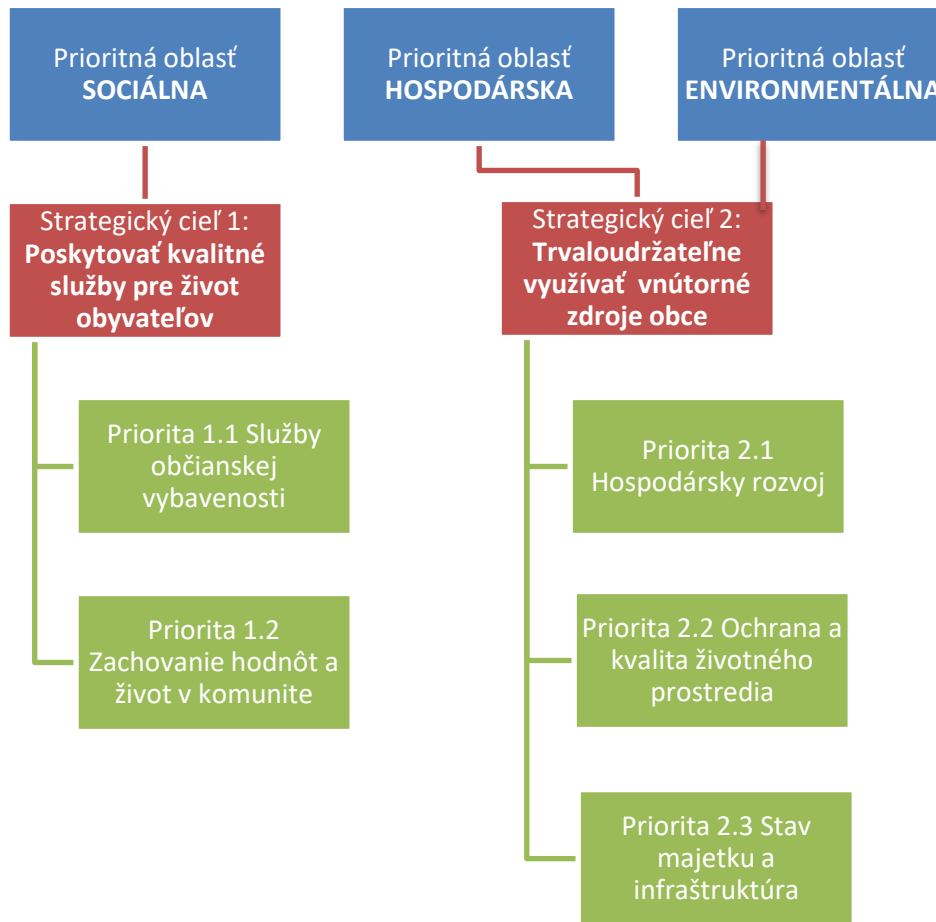
Globálny cieľ stratégie

Rozvoj obce vytvorením dobrých podmienok na individuálnu bytovú výstavbu, rozšírením občianskej vybavenosti, obnova a rozšírenie infraštruktúry, zvýšenie atraktivity kultúrno spoločenských, športových a tematických aktivít pre obyvateľov a vytváranie nových zón zelenej infraštruktúry.

Stanovenie cieľov a priorít

Globálny cieľ stratégie pokrýva tri oblasti života obce – **sociálnu, hospodársku a environmentálnu**. Na základe zistených faktorov rozvoja a disparít boli pre naplnenie vízie stanovené strategické ciele rozvoja. Východiskom pre plnenie strategických cieľov dlhodobého rozvoja je stanovenie priorít.

Diagram 1: Ciele a priority

Programová časť

Programová časť nadväzuje na priority stanovené v strategickej časti. V procese spracovania programovej časti boli stanovené opatrenia a aktivity v rámci jednotlivých priorít tak, aby ich vykonanie prispelo k naplneniu cieľov.

Priorita 1.1 Služby občianskej vybavenosti

Opatrenia		Aktivity	
1.1.1	Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu	1.1.1.1	Zabezpečovať podmienky pre dostupnosť zdravotnej starostlivosti v zdravotných strediskách
		1.1.1.2	Zabezpečovať v spolupráci s okolitými obcami podmienky pre dostupnosť sociálnej starostlivosti
		1.1.1.3	Vybudovať „Zariadenie pre seniorov Veľké Bierovce“.
		1.1.1.4	Propagovať predchádzanie chorobám a zdravý životný štýl
1.1.2	Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie	1.1.2.1	Skvalitniť materiálno-technické vybavenie materskej školy
		1.1.2.2	Vykonávať činnosti súvisiace s celoživotným vzdelávaním obyvateľov
		1.1.2.3	Propagovať činnosť knižnice a zabezpečovať zaujímavý knižničný fond a sprístupňovať IKT
1.1.3	Zachovanie bezpečnosti	1.1.3.1	Predchádzať kriminalite
		1.1.3.2	Vykonávať činnosti súvisiace s predchádzaním negatívnych následkov prírodných živlov a ich odstraňovaním
1.1.4	Udržanie a skvalitnenie dostupnosti siete obchodov a služieb	1.1.4.1	Zabezpečovať dostupnosť základných tovarov pre obyvateľov

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 1.1.1: Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu

Vzhľadom na vekovú štruktúru obyvateľstva, jeho väzbu na lokalitu, v ktorej prežili celý život, sa zvyšuje dopyt po poskytovaní sociálnej starostlivosti, preto je nevyhnutné zabezpečenie kvalitnej úrovne sociálnych a zdravotníckych služieb. Nevyhnutné je tiež zvyšovanie povedomia obyvateľstva o prevencii chorôb a o zdravom životnom štýle a rozvoj nových foriem zdravotnej starostlivosti – telemedicína, zavádzanie elektronických systémov pre seniorov a samostatne žijúcich občanov. Rovnako je potrebné zabezpečovať kvalitné priestorové a materiálno-technické zázemie pre poskytovanie zdravotnej a sociálnej starostlivosti.

Opatrenie 1.1.2: Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie

Predprimárne a primárne vzdelávanie má význam nielen pre deti, ale dostupnosť zariadení napomáha rodičom pri zosúlaďovaní súkromného a pracovného života. Najdôležitejšou aktivitou navrhovanou v rámci opatrenia je zníženie energetickej náročnosti materskej školy. Dôležité je tiež

kvalitné materiálne technické zabezpečenie materskej školy, aby mali deti dostatok podnetov rozvoj vedomostí i motoriky.

Opatrenie 1.1.3: Zachovanie bezpečnosti

Úroveň kvality života je úzko prepojená s pokojom a pohodou obyvateľov, preto je nevyhnutné vykonávať aktivity zamerané na prevenciu kriminality, dopravných rizík, rizík požiarov a rizík z prírodných katastrof.

Opatrenie 1.1.4 Udržanie a skvalitnenie dostupnosti siete obchodov a služieb

Služby aj toho najšpecifickejšieho charakteru, pokiaľ nie sú dostupné priamo v obci, môžu obyvatelia síce nájsť vo väčších sídlach, kam dochádzajú za prácou, ale z pohľadu starších ľudí a obyvateľov, ktorí denne nedochádzajú do mesta možno odporúčať vykonávať aktivity na zabezpečenie dostupnosti týchto služieb.

Priorita 1.2: Zachovanie hodnôt a život v komunite

Opatrenia		Aktivity	
1.2.1	Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	1.2.1.1	Usporiadávať kultúrno-spoločenské podujatia
		1.2.1.2	Usporiadávať športové a voľnočasové aktivity
		1.2.1.3	Integrovať zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny do kultúrno-spoločenského života obce
		1.2.1.4	Podporovať činnosti záujmových združení a spolkov
		1.2.1.5	Prezentovať a podporovať prezentáciu tradičnej i modernej kultúry
1.2.2	Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	1.2.2.1	Vykonávať a podporovať vykonávanie činností súvisiacich so zachovaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva
1.2.3	Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev	1.2.3.1	Spracovať a udržiavať aktuálnosť rozvojových dokumentov
		1.2.3.2	Vytvárať a udržiavať partnerstvá
1.2.4	Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón (v intraviláne a extraviláne obce) a športovísk	1.2.4.1	Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie hlavnej aj doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany, autobusové zastávky)
		1.2.4.2	Budovanie detských ihrísk
		1.2.4.3	Budovanie a rekonštrukcia multifunkčných ihrísk a športovísk
		1.2.4.4	Úprava a rozširovanie verejnej zelene a obecného parku, vytvorenie oddychových zón
		1.2.4.5	Rekonštrukcia areálu OTJ

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 1.2.1: Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít

Zapájanie obyvateľov do spoločenských aktivít je základným predpokladom pre oživenie spoločenského života v obci a vytvorenie vhodnej „klímy“ pre ďalšie spoločenské a ekonomické aktivity. Je predpokladom pre úspešnú implementáciu rozvojových programov a zapojenie obyvateľstva do realizácie konkrétnych aktivít. Záujmové združenia a spolky tvoria významný prvok v živote každej komunity na vidieku, prispievajú k socializácii obyvateľov a v neposlednom rade prostredníctvom konkrétnych aktivít prispievajú k reprezentácii obce.

Opatrenie 1.2.2: Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva

Kultúrne, historické a prírodné dedičstvo je jedným z prvotných vnútorných zdrojov rozvoja. Je základom pre zvyšovanie záujmu o obec a takisto je základom identity a svojráznosti. Zachovanie dedičstva je možné prezentáciou územia napríklad prostredníctvom festivalov, výstav, publikácií, audiovizuálnych diel, náučného chodníka.

Opatrenie 1.2.3: Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev

Pre napĺňanie rozvojového potenciálu obce je nevyhnutné jeho personálne zabezpečenie – vytvorenie pracovných skupín zodpovedných za jednotlivé špecifické ciele, ktorých činnosť je nevyhnutné technicky materiálne a finančne zabezpečiť.

Okrem samotného personálneho zabezpečenia v obci je pre koordinovaný rozvoj potrebné nadväzovanie partnerstiev s obcami v okolí, so subjektmi samosprávy regionálnej úrovne, so subjektmi poskytujúcimi odborné poradenstvo a tiež nadväzovanie partnerstiev cezhraničného a medzinárodného charakteru. Vhodné je tiež aktívne zapájať do rozvoja obce samotných obyvateľov a aplikovať prístupy komunitne riadeného lokálneho rozvoja.

Opatrenie 1.2.4: Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón v intraviláne a extraviláne obce

Opatrenie má prispieť k renovácii a rozvoju dediny a k zvyšovaniu jej atraktivity.

Priorita 2.1: Hospodársky rozvoj

Opatrenia		Aktivity	
2.1.1	Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov	2.1.1.1	Spolupracovať so súkromným sektorom
		2.1.1.2	Viesť databázu plôch a objektov vhodných na podnikanie
		2.1.1.3	Vytvárať nové pracovné miesta
2.1.2	Rozvoj tradičných výrobných	2.1.2.1	Rozvíjať výroby tradičné pre lokalitu
2.1.3	Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka	2.1.3.1	Rekonštrukcie, modernizácia poľnohospodárskych podnikov
		2.1.3.2	Orientácia na extenzívne poľnohospodárstvo Orientácia na potravinovú sebestačnosť
2.1.4	Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry	2.1.4.1	Zvyšovať atraktivitu územia obce pre turistov
		2.1.4.2	Spolupracovať s okolitými sídlami pri tvorbe produktov cestovného ruchu
2.1.5	Marketing obce	2.1.5.1	Efektívne komunikovať s občanmi
		2.1.5.2	Propagovať obec navonok

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.1.1: Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov

Partnerstvo verejného a súkromného sektoru je jedným z najvýznamnejších partnerstiev, ktoré má vplyv na sociálno-ekonomický rozvoj obce, preto je nevyhnutné budovanie spolupráce na tejto úrovni. Dôležité je tiež klásť dôraz na vytváranie pracovných miest aj pre znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie napríklad formou sociálneho podniku.

Opatrenie 2.1.2: Rozvoj tradičných výrobných

Prevádzky tradičných remeselných výrobných a služieb charakteristických pre obec zanikli. Obec informuje o jednotlivých podporných programoch na obnovu tradičných remesiel svojich občanov.

Opatrenie 2.1.3: Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka

Poľnohospodárstvu sa venuje 4,5 % ekonomicky aktívnych obyvateľov obce. Väčšinou ide o zamestnancov subjektov zaoberajúcich sa poľnohospodárstvom, pre ktoré je charakteristický intenzívny spôsob obhospodarovania pôdy a chovu zvierat. Tento spôsob je dôležitý z hľadiska objemu produkcie, nedotvára však vidiecky charakter.

Opatrenie 2.1.4: Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry

V obci sú vytvorené podmienky pre produkty cestovného ruchu zamerané na:

- vidiecku turistiku,
- cykloturistiku,
- jazdectvo.

Na základe analýzy vnútorné zdroje obce – kultúrny, historický a prírodný potenciál - vytvárajú predpoklady pre rozvoj turizmu v kontexte väčšieho celku – stredného Považia.

Opatrenie 2.1.5: Marketing obce

Atraktivnosť obce nie je len naplnením cieľov, ale aj vhodne zvolenej propagácie a prezentácie činností obyvateľom a ostatným cieľovým skupinám (podnikatelia, návštevníci, partnerské obce a inštitúcie) osobne, prostredníctvom printových a elektronických médií.

Priorita 2.2: Ochrana a kvalita životného prostredia

Opatrenia		Aktivity	
2.2.1	Ochrana a racionálne využívanie vôd	2.2.1.1	Zabraňovanie znečisteniu spodných a povrchových vôd
		2.2.1.2	Zabraňovanie vodnej erózii a spomaľovanie odtoku vody z územia
2.2.2	Ochrana ovzdušia	2.2.2.1	Zníženie prašnosti
		2.2.2.2	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie
2.2.3	Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva	2.2.3.1	Predchádzanie vzniku odpadov
		2.2.3.2	Znižovanie podielu odpadu zneškodňovaného skládkovaním a zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu
2.2.4	Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia	2.2.4.1	Zachovanie rozmanitosti prírodných druhov Obnova pôvodných druhov drevín
		2.2.4.2	Ochrana cenných lokalít

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.2.1: Ochrana a racionálne využívanie vôd

Kanalizácia je vybudovaná, čím sa eliminovalo riziko znečistenia spodných vôd, ktoré môže mať nezvratné následky na zdraví obyvateľstva a vyváženom prírodnom prostredí.

Zo skúseností v minulosti je tiež nevyhnutné zaoberať sa problematikou vodného hospodárstva. V budúcnosti sa chce obec venovať vodozádržným opatreniam a využitiu zachytenej dažďovej vody.

Opatrenie 2.2.2: Ochrana ovzdušia

Obec sa dlhodobo zaoberá ochranou ovzdušia a reguluje počet prevádzok, ktoré môžu potenciálne zhoršovať kvalitu ovzdušia. Zároveň obec vytvára tzv. Zelené zóny – zoskupenie väčšieho počtu drevín s cieľom zabraňovať prašnosti a ochladzovať územie.

Opatrenie 2.2.3: Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva

Odpadové hospodárstvo je riešené komplexne, vrátane separácie odpadov, obec vykonáva osvetovú a propagačnú činnosť na podporu separovaného a množstevného zberu odpadu, vykonáva aktivity súvisiace s prevenciou pred čiernymi skládkami a vytvára podmienky na ďalšie zhodnocovanie odpadu.

Opatrenie 2.2.4: Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia

V rámci opatrenia obec vykonáva aktivity na ochranu, zlepšenie a obnovu prírodného prostredia. Obec postupne likviduje čierne skládky a rekultivuje plochy po čiernych skládkach obnovou pôvodných vegetačných druhov.

Obec plánuje vytvoriť prírodné učebne s cieľom edukácie ochrany životného prostredia.

Priorita 2.3: Stav majetku a infraštruktúra

Stav obecného majetku je dobrý, všetky budovy postupne prešli významnou rekonštrukciou. Je potrebné ich stav udržiavať, prípadne ďalej ich časti modernizovať s cieľom energetickej úspory, prípadne sebestačnosti

Stav súkromných budov je v prevažnej miere veľmi dobrý.

Rozvoj bytovej výstavby je tiež nevyhnutný z hľadiska vekovej štruktúry a počtu obyvateľov. Obec vytvára podmienky pre individuálnu bytovú výstavbu otváraním nových území.

Táto priorita zahŕňa aj problematiku inžinierskych sietí a dopravy. Bez ich vyhovujúcej úrovne nie je možné uvažovať o plnohodnotnom sociálnom a ekonomickom rozvoji.

Opatrenia		Aktivity	
2.3.1	Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie	2.3.1.1	Rekonštrukcia budovy MŠ
		2.3.1.2	Rekonštrukcia budovy obecného úradu
		2.3.1.3	Rekonštrukcia bývalej budovy ZŠ pre účely MŠ
		2.3.1.4	Zvýšenie využiteľnosti budov
		2.3.1.5	Rekonštrukcia domu smútku
2.3.2	Rozvoj bytovej výstavby	2.3.2.1	Bytová výstavba v súlade s územným plánom
		2.3.2.2	Zníženie podielu neobývaných domov na domovom fonde
2.3.3	Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov, cyklociest a parkovísk	2.3.3.1	Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií
		2.3.3.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov a budovanie parkovacích miest
		2.3.3.3	Budovanie cyklociest, cyklochodníkov s príslušenstvom
2.3.4	Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry	2.3.4.1	Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia
		2.3.4.2	Budovanie a modernizácia ostatných rozvodov Budovanie a modernizácia miestneho rozhlasu

Zdôvodnenie zvolených opatrení

Opatrenie 2.3.1: Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie

Výsledkom opatrenia je vytvorenie zázemia pre kvalitné a energeticky efektívne poskytovanie služieb občianskej vybavenosti.

Opatrenie 2.3.2: Rozvoj bytovej výstavby

Bytová výstavba je jednoznačnou príležitosťou pre trvalo udržateľný demografický vývoj v obci. Vhodné je zamerať sa tak na individuálnu bytovú výstavbu. V obci sú neobývané samostatne stojace domy s potenciálom na ich čiastočnú alebo úplnú rekonštrukciu.

Opatrenie 2.3.3: Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov a cyklociest

Cestná sieť si vyžaduje vykonanie aktivít zabezpečujúcich požiadavky na kvalitu z pohľadu podnikateľov, turistov a v neposlednom rade požiadavky na zdravie a bezpečnosť obyvateľov. Aktivity musia obsiahnuť všetky cestné triedy a takisto úžitkové komunikácie.

Opatrenie 2.3.4: Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry

Dostupnosť inžinierskych sietí a rozvodov možno hodnotiť ako veľmi dobrú. Problémy však môžu vzniknúť v dôsledku fyzického opotrebovania rozvodov, preto je nevyhnutné tomuto stavu predchádzať a:

- postupne zamieňať vzdušne vedené rozvody za podzemné,
- budovať nové rozvody – týka sa predovšetkým prípravy bytovej výstavby.
- budovanie a modernizácia verejného osvetlenia
- budovanie a modernizácia ostatných rozvodov
- budovanie a modernizácia miestneho rozhlasu

Realizačná časť

Inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie programu

Vzhľadom na veľkosť obce a finančné možnosti realizáciu programu zastrešuje po manažérskej stránke starostka obce, ktorá je zároveň členkou skupiny pre realizáciu programu rozvoja vytvorenej v obci.

Jednotlivé aktivity budú po organizačnej stránke v závislosti od ich náročnosti zabezpečované buď priamo obcou alebo manažované externe.

Monitorovanie a hodnotenie plnenia programu

Merateľné ukazovatele sú podporným mechanizmom na sledovanie plnenia programu. Slúžia na priebežnú kontrolu a sú zvolené tak, aby pokrývali celú škálu opatrení a pri kontrole ich plnenia bolo zjavné napredovanie v dosahovaní cieľa, prípadne mohli byť odhalené odchýlky od jeho dosiahnutia.

Tabuľka 20: Monitoring ukazovateľov

Ukazovateľ	Jednotka	Periodicita hodnotenia	Počiatočná hodnota 2023	Cieľová hodnota 2030
Počet obyvateľov obce	počet	1x ročne	696	950
Počet aktivít/projektov zameraných na zvýšenie kvality života v obci	počet	1x ročne	10	19

Zdroj: vlastné spracovanie

Vecný a časový harmonogram

Vecný a časový harmonogram realizácie programu podľa jednotlivých opatrení je spracovaný do tabuľkovej formy – akčného plánu. Akčný plán obsahuje všetky opatrenia a aktivity zo strategickej časti. Za každú aktivitu je zodpovedný určitý subjekt. **Aktivity, za ktorých realizovanie je zodpovedná samotná obec a zároveň ich realizácia je plánovaná v krátkodobom časovom horizonte obsahujú aj informáciu o financovaní z vlastných zdrojov obce a termín realizácie.**

Tabuľka 21: Akčný plán

Strategický cieľ	Priority	Opatrenia		Aktivity		Zodpovedný	Predpokladaný termín realizácie	Financovanie (v EUR) – realizácia aktivít (mimorozpočtové zdroje + vlastné zdroje) bez prípravy projektu z vl. zdrojov						
								Financovanie aktivity	Financovanie opatrenia	Financovanie priority	Financovanie cieľa			
Strategický cieľ 1: Poskytovať kvalitné služby pre život obyvateľov	Priorita 1.1 Služby občianskej vybavenosti	1.1.1	Poskytovanie kvalitných služieb sociálnej starostlivosti, zdravotnej starostlivosti a podpora zdravého životného štýlu	1.1.1.1	Zabezpečovať podmienky pre dostupnosť zdravotnej starostlivosti v zdravotných strediskách									
				1.1.1.2	Zabezpečovať v spolupráci s okolitými obcami podmienky pre dostupnosť sociálnej starostlivosti	obec	2023-2030	0						
				1.1.1.3	Vybudovať „Zariadenie pre seniorov Veľké Bierovce“.	obec	2028	1,8 mil. €						
				1.1.1.4	Propagovať predchádzanie chorobám a zdravý životný štýl	obec	2023-2030	8 tis.€						
		1.1.2	Podpora skvalitňovania vzdelávania a zlepšovanie prístupu k predprimárnemu a primárnemu vzdelávaniu a podpora podnetov pre celoživotné vzdelávanie	1.1.2.1	Skvalitniť materiálno-technické vybavenie materskej školy	obec	2023-2030	35 tis.€						
				1.1.2.2	Vykonávať činnosti súvisiace s celoživotným vzdelávaním obyvateľov	obec	2023-2030	1,5 tis.€						
				1.1.2.3	Propagovať činnosť knižnice a zabezpečovať zaujímavý knižničný fond a prístupňovať IKT	obec	2025	1 tis.€						
		1.1.3	Zachovanie bezpečnosti	1.1.3.1	Predchádzať kriminalite	obec	2023-2030	112 tis.€						
				1.1.3.2	Vykonávať činnosti súvisiace s predchádzaním negatívnych následkov prírodných živlov a ich odstraňovaním						112 tis.€			
		1.1.4	Udržanie a skvalitnenie dostupnosti siete obchodov a služieb	1.1.4.1	Zabezpečovať dostupnosť základných tovarov pre obyvateľov	obec	2030	750 tis.€	750 tis. €					
										1,808 mil.€				
											37,5 tis.€		2 707 500 €	4 647 500 €

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

Strategický cieľ 1: Poskytovať kvalitné služby pre život obyvateľov	Priorita 1.2: Zachovanie hodnôt a život v komunite	1.2.1	Organizovanie a podpora organizovania kultúrnych, spoločenských a športových podujatí a voľnočasových aktivít	1.2.1.1	Usporiadávať kultúrno-spoločenské podujatia	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	105 tis.€	222 tis. €	1 940 000 €
				1.2.1.2	Usporiadávať športové a voľnočasové aktivity	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	35 tis.€		
				1.2.1.3	Integrovať zdravotne a sociálne znevýhodnené skupiny do kultúrno-spoločenského života obce	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	35 tis.€		
				1.2.1.4	Podporovať činnosti záujmových združení a spolkov	obec	2023-2030	35 tis.€		
				1.2.1.5	Prezentovať a podporovať prezentáciu tradičnej i modernej kultúry	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	12 tis.€		
	1.2.2	Zachovanie kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	1.2.2.1	Vykonávať a podporovať vykonávanie činností súvisiacich so zachovaním kultúrneho, historického a prírodného dedičstva	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	8 tis.€	8 tis.€		
	1.2.3	Zabezpečenie koordinovaného rozvoja a vytváranie partnerstiev	1.2.3.1	Spracovať a udržiavať aktuálnosť rozvojových dokumentov	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	3 tis.€	19 tis. €		
			1.2.3.2	Vytvárať a udržiavať partnerstvá	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	16 tis.€			
	1.2.4	Budovanie a rekonštrukcia verejných plôch, priestranstiev, oddychových zón (v intraviláne a extraviláne obce) a športovísk	1.2.4.1	Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie hlavnej aj doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany, autobusové zastávky)	obec	2023-2030	780 tis.€	1 691 tis. €		
			1.2.4.2	Budovanie detských ihrísk	obec	2023-2030	150 tis.€			

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

				1.2.4.3	Budovanie a rekonštrukcia multifunkčných ihrísk a športovísk	obec	2023-2030	500 tis.€			
				1.2.4.4	Úprava a rozširovanie verejnej zelene a obecného parku	obec	2023-2030	50 tis.€			
				1.2.4.5	Rekonštrukcia kabín OTJ	obec	2023-2030	211 tis.€			

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

Strategický cieľ 2: Trvalodržateľne využívať vnútorné zdroje obce	Priorita 2.1 Hospodársky rozvoj	2.1.1	Podpora záujemcov o podnikanie a existujúcich podnikateľov	2.1.1.1	Spolupracovať so súkromným sektorom	obec	2023-2030	0		11 383 000 €
				2.1.1.2	Viesť databázu plôch a objektov vhodných na podnikanie	obec	2023-2030	0		
				2.1.1.3	Vytvárať nové pracovné miesta	obec	2023-2030	0		
		2.1.2	Rozvoj tradičných výrobných	2.1.2.1	Rozvíjať výroby tradičné pre lokalitu	obec	2023-2030	0		
		2.1.3	Rozvoj poľnohospodárstva s dôrazom na biologickú rozmanitosť, prírodné a kultúrne dedičstvo vidieka	2.1.3.1	Rekonštrukcie, modernizácia poľnohospodárskych podnikov					
				2.1.3.2	Orientácia na extenzívne poľnohospodárstvo Orientácia na potravinovú sebestačnosť					
		2.1.4	Tvorba a údržba produktov cestovného ruchu, podpora turistickej infraštruktúry	2.1.4.1	Zvyšovať atraktivitu územia obce pre turistov	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
				2.1.4.2	Spolupracovať s okolitými sídlami pri tvorbe produktov cestovného ruchu	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
		2.1.5	Marketing obce	2.1.5.1	Efektívne komunikovať s občanmi	obec	2023-2030	0		
				2.1.5.2	Propagovať obec navonok	Obec, cirkvi a občianske organizácie v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
	Priorita 2.2 Ochrana a kvalita životného prostredia	2.2.1	Ochrana a racionálne využívanie vôd	2.2.1.1	Zabraňovanie znečisteniu spodných a povrchových vôd	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

			2.2.1.2	Zabraňovanie vodnej erózií a spomaľovanie odtoku vody z územia	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
	2.2.2	Ochrana ovzdušia	2.2.2.1	Zníženie prašnosti	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
			2.2.2.2	Využívanie obnoviteľných zdrojov energie	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
	2.2.3	Zlepšenie a rozvoj odpadového hospodárstva	2.2.3.1	Predchádzanie vzniku odpadov	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
			2.2.3.2	Znižovanie podielu odpadu zneškodňovaného skládkovaním a zvyšovanie podielu vyseparovaného odpadu	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
	2.2.4	Ochrana, zlepšenie a obnova prírodného prostredia	2.2.4.1	Zachovanie rozmanitosti prírodných druhov Obnova pôvodných druhov drevín	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		
			2.2.4.2	Ochrana cenných lokalít	Obec, občianske organizácie a PO v spolupráci s obcou	2023-2030	0		

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

Strategický cieľ 2: Trvalodržateľne využívať vnútorné zdroje obce	Priorita 2.3 Stav majetku a infraštruktúra	2.3.1	Výstavba, rekonštrukcia, opravy a modernizácia budov, ich efektívne využívanie	2.3.1.1	Rekonštrukcia budovy MŠ	obec	2023-2026	7.tis.€	1,903 mil. €	10 383 000 €	
				2.3.1.2	Rekonštrukcia budovy obecného úradu	obec	2028-2030	55 tis.€			
				2.3.1.3	Rekonštrukcia bývalej budovy ZŠ pre účely MŠ	obec	2023-2030	1,8 mil.€			
				2.3.1.4	Zvýšenie využiteľnosti budov	obec	2023-2030	8 tis.€			
				2.3.1.5	Rekonštrukcia Domu smútku	obec	2023-2025	33 tis.€			
		2.3.2	Rozvoj bytovej výstavby	2.3.2.1	Bytová výstavba v súlade s územným plánom						
				2.3.2.2	Zníženie podielu neobývaných domov na domovom fonde						
		2.3.3	Budovanie, rekonštrukcie, opravy a údržba ciest, miestnych komunikácií, chodníkov, cyklociest a parkovísk	2.3.3.1	Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	obec a PO	2023-2030	4 mil.€	8,3 mil.€		
				2.3.3.2	Budovanie a rekonštrukcia chodníkov a budovanie parkovacích miest	obec a PO	2023-2030	1,8 mil.€			
				2.3.3.3	Budovanie cyklociest, cyklochodníkov s príslušenstvom	obec	2023-2030	2,5 mil.€			
		2.3.4	Budovanie a rekonštrukcia rozvodov a infraštruktúry	2.3.4.1	Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia	obec a PO	2023-2030	118 tis.€	180 tis. €		
				2.3.4.2	Budovanie a modernizácia ostatných rozvodov Budovanie a modernizácia miestneho rozhlasu	obec a PO	2023-2030	62 tis.€			

Zdroj: vlastné spracovanie

Finančná časť

Na vykonanie jednotlivých opatrení tak, aby mohli byť do roku 2030 prostredníctvom naplnenia priorít naplnené strategické ciele obce, bude potrebných cca **15 mil. EUR**. V tejto sume sú započítané aj náklady na inštitucionálne a organizačné zabezpečenie realizácie aktivít. Na vykonanie všetkých aktivít je potrebné zabezpečiť viaczdrojové financovanie, pretože obec je schopná podieľať sa na financovaní z vlastných zdrojov vo výške cca **10-20%** tejto sumy.

Finančná náročnosť na vykonanie opatrení pre dosiahnutie cieľov je rozpracovaná do indikatívneho finančného plánu. Indikatívny finančný plán vychádza z indikatívneho harmonogramu realizácie aktivít programu/projektov.

Tabuľka 22: Indikatívny finančný plán (v tis EUR)

rok	Strategický cieľ 1					Strategický cieľ 2				
	vlastné zdroje			mimo-rozpočtové zdroje	spolu/cieľ	vlastné zdroje			Mimo-rozpočtové zdroje	spolu/cieľ
	príprava	realizácia	spolu	realizácia		príprava	realizácia	spolu	realizácia	
2024-2030	189	1110	1299	3 278	4 577	13	797	810	9 578	9 578,810
SPOLU								2 109	12 856	14 965

Zdroj: vlastné spracovanie

Tabuľka 23: Indikatívny harmonogram realizácie aktivít programu/projektov

Aktivity programu/projekty	Zodpovedný	Projektová dokumentácia (spracovaná/nespracovaná/nie je potrebná)	Predpokladané náklady v EUR				Predpokladaný termín realizácie	Súlad s opatrením (č. opatrenia)
			Na prípravu projektu (z vl. zdrojov, nezahŕňa už vynaložené)	Na realizáciu				
				Spolu	Mimorozpočtové zdroje	Vlastné zdroje		
Vybudovať „Zariadenie pre seniorov Veľké Bierovce“	obec	čiastočne - spracovaná pre ÚR	60 tis.	1,8 mil	1,59 mil	210 tis	2028	1.1.1
Skvalitniť materiálno-technické vybavenie materskej školy „Rekonštrukcia oplotenia“	obec	nie je potrebná	0	35 tis	0	35 tis	2023-2030	1.1.2
Predchádzať kriminalite „Kamerový systém“	obec	čiastočne	13 tis	112 tis	70 tis	42 tis	2023-2030	1.1.3
Zabezpečovať dostupnosť základných tovarov pre obyvateľov „Bierovské trhovisko“	obec	nespracovaná	67 tis	750 tis	0	750 tis	2023-2030	1.1.4
Úprava a budovanie verejných plôch, budovanie hlavnej aj doplnkovej infraštruktúry (odpočinkové miesta, prístrešky, stojany, autobusové zastávky)	obec	nepracovaná	16 tis	780 tis	780 tis	0	2023-2030	1.2.4
Budovanie detských ihrísk	Obec / PO	nespracovaná	0	150 tis	148 tis	2 tis	2023-2030	1.2.4
Budovanie a rekonštrukcia multifunkčných ihrísk a športovísk	Obec / PO	nespracovaná	33 tis	500 tis	450 tis	50 tis	2023-2030	1.2.4
Úprava a rozširovanie verejnej zelene a obecného parku – oddychová zóna	obec	spracovaná	0	50 tis.	50 tis.	0	2023-2030	1.2.4
Rekonštrukcia kabín OTJ	Obec / FK VB-O	nie je potrebná	0	211 tis	190 tis.	21 tis	2023-2030	1.2.4
Rekonštrukcia budovy MŠ	obec	nie je potrebná	0	7 tis	0	7 tis	2023-2026	2.3.1

Program rozvoja obce Veľké Bierovce – verzia 3.0 do roku 2030

Rekonštrukcia budovy obecného úradu	obec	nie je potrebná	0	55 tis	50 tis	5 tis	2028-2030	2.3.1
Rekonštrukcia bývalej budovy ZŠ pre účely MŠ	obec	spracovaná	0	1,8 mil	1,57 mil	230 tis	2023-2030	2.3.1
Rekonštrukcia Domu smútku – výmena okien	obec	nie je potrebná	0	12 tis	10 tis	2 tis	2024	2.3.1
Rekonštrukcia Domu smútku – výmena plotu a technológie	obec	nie je potrebná	2 tis	21 tis	18 tis	3 tis	2025-2030	2.3.1
Budovanie a rekonštrukcia miestnych komunikácií	Obec / PO	nespracovaná	0	4 mil	3,8 mil	200 tis	2023-2030	2.3.3
Budovanie a rekonštrukcia chodníkov a budovanie parkovacích miest	Obec / PO	nespracovaná	0	1,8 mil	1,7 mil	100 tis	2023-2030	2.3.3
Budovanie cyklociest, cyklochodníkov s príslušenstvom	obec	spracovaná	11 tis	2,5 mil	2,25 mil	250 tis	2023-2030	2.3.3
Budovanie a modernizácia verejného osvetlenia	obec	nespracovaná	0	118 tis	118 tis	0	2023-2030	2.3.4
Budovanie a modernizácia ostatných rozvodov Budovanie a modernizácia miestneho rozhlasu	Obec / PO	nespracovaná	0	62 tis	62 tis	0	2023-2030	2.3.4
SPOLU			202 000	14 763 000	12 856 000	1 907 000		

Zdroj: vlastné spracovanie

Záver

Program rozvoja obce **Veľké Bierovce** bol spracovaný na základe zadania schváleného obecným zastupiteľstvom. Je strategickým strednodobým dokumentom, ktorý určuje víziu rozvoja obce, strategické ciele, prioritné rozvojové oblasti, opatrenia a aktivity/projektové zámery smerujúce k ich naplneniu.

PRO vychádza z prioritných potrieb obce a z možností ich realizácie, s cieľom zlepšovať životné podmienky jej obyvateľov a zvyšovať konkurencieschopnosť regiónu. Je otvoreným dokumentom, spracovaným na úrovni poznania a hodnotenia vývoja obce, jej potenciálu a perspektív. Je živým dokumentom, ktorý je potrebné v priebehu realizácie pravidelne vyhodnocovať na zasadnutiach obecného zastupiteľstva a aktualizovať v termínoch podľa jeho rozhodnutia. Bude sa realizovať v podmienkach existujúceho stavu ekonomického potenciálu a prognózy očakávaného vývoja obce i regiónu.

Zodpovednosť za administratívne zabezpečenie a za postupnú realizáciu jednotlivých aktivít obsiahnutých v PRO má Obecné zastupiteľstvo obce ako kolektívny riadiaci orgán a starosta obce a príslušné komisie zriadené pri obecnom zastupiteľstve. Predpokladom pre úspešnú realizáciu rozvojových zámerov obce je aktívny prístup volených zástupcov v obecnom zastupiteľstve pri vecnom schvaľovaní jednotlivých úloh a využívaní dostupných možností financovania plánovaných aktivít.

Úspešnosť realizácie stanovených zámerov však bude v prvom rade závisieť od aktívnej účasti a podpory všetkých obyvateľov obce pri koordinovaní jednotlivých aktivít obecným zastupiteľstvom.

Program rozvoja obce **Veľké Bierovce** bol schválený a uvedený do praxe rozhodnutím obecného zastupiteľstva **č. 97/2023** zo dňa **7.12.2023**

Použité zdroje

www.velkebierovce.sk

www.podnemapy.sk

www.tsk.sk

www.minv.sk

jaspi.justice.gov.sk

www.seas.sk

www.orsr.sk

www.zrsr.sk

www.mikroregion-inovec.sk

www.hospodarenieobci.sk

www.statistics.sk

www.datacube.sk

Vitajte v mikroregiónne Inovec

PHRSR obce Veľké Bierovce do roku 2023 (verzia 2.0)

Územný plán obce Veľké Bierovce (2019)